

Jenna Pirttijärvi

Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ohjaavan opettajan antamasta tuesta ja ohjauksesta ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Opinnäytetyö
Sairaanhoitaja

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä	Tutkinto	Aika
Jenna Pirttijärvi	Sairaanhoitaja	2020
Opinnäytetyön nimi		50 sivua 5 liitesivua
Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ohjaavan opettajan antamasta tuesta ja ohjauksesta ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa		
Toimeksiantaja		
XAMK		
Ohjaaja		
Sari Engelhardt		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana opettajalta saadusta tuesta ja ohjauksesta. Tavoitteena oli löytää niitä tekijöitä, joiden perusteella voitaisiin kehittää ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaukseen liittyvää toimintaa. Opinnäytetyön pääongelmiksi muodostuivat miten hoitotyön opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toteutuneen opettajan toimesta sekä minkälaista tukea hoitotyönopiskelijat saivat opettajilta ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana?</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys muodostui aikaisemmista tutkimuksista sekä lähdekirjallisuudesta. Teoreettisessa viitekehyksessä käsiteltiin terveystieteiden ammattikorkeakoulutusta ja ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Opinnäytetyön aineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka lähetettiin kaikille 1298 hoitotyötä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa opiskelevalle. Kyselylomake muodostui viidestä teoriasta esiin nousseesta teemasta: ammattitaitoa edistävän harjoittelun toteutus, opettajan läsnäolo, opettajan tuki, oppiminen ja kehittyminen sekä kansainvälisyys. Analysoinnissa käytettiin tilastollista päättelyä. Kysely sisälsi myös kaksi avointa kysymystä, jossa kiteytyivät opiskelijoiden kokemukset ammattitaitoa edistävää harjoittelua koskien. Tuloksia analysoitiin Webropolin raportointityökalun avulla. Avoimet kysymykset puolestaan käsiteltiin Webropolin Text Mining -lisäominaisuudella.</p> <p>Tutkimustuloksien perusteella puolella vastaajista käytettiin jo sähköistä ohjausmenetelmää Workseediä. Avoimien vastausten perusteella suurin osa vastaajista toivoi opettajien saapuvan harjoitteluun paikan päälle, etenkin jos opettaja ei ollut opiskelijalle entuudestaan tuttu. Pääsääntöisesti opiskelijat kokivat opettajien olevan tavoitettavissa, tai heille riitti tieto siitä, että opettajaan voi olla yhteydessä tarpeen tullen.</p> <p>Tutkimustulokset hyödyttävät työn toimeksiantajaa antamalla tietoa tuen ja ohjauksen saannin nykytilanteesta ja tarpeesta. Työn tuloksia voidaan hyödyntää ohjauksen ja tuen saannin lisäämiseksi, jotta opiskelijoille taataan turvallinen ja kannustava oppimisympäristö työelämää varten.</p>		
Asiasanat		
harjoittelu, ohjaus, oppiminen, opettaja		

Author	Degree	Time
Jenna Pirttijärvi	Bachelor of Health Care	2020
Thesis title Experiences of nursing students on the support and guidance received from teachers in professional training periods		50 pages 5 pages of appendices
Commissioned by XAMK		
Supervisor Sari Engelhardt		
<p data-bbox="164 779 300 813">Abstract</p> <p data-bbox="164 853 1458 1111">The purpose of this thesis was to find out the experiences in the support and guidance of a teacher received by a nursing student during his/her professional development training. The aim was to find the factors that could be used to develop activities related to the management of professional training. The main problems of the thesis were: how do nursing students experience the guidance of the accomplished teacher during the professional training and what kind of support did the nursing students receive from the teacher during the professional training?</p> <p data-bbox="164 1144 1458 1547">The thesis used a quantitative research method. The theoretical framework of the Thesis consisted of previous research and source literature. The theoretical frame of the thesis dealt with health education at a university of applied sciences and professional training. The material for the thesis was collected by a questionnaire sent in total to 1298 nursing students at the South-Eastern Finland University of Applied Sciences. The questionnaire consisted of five themes that emerged from five theories: Practical training, the presence of the teacher, the support received from the teacher, learning and development, and internationalization. Statistical reasoning was used for the analysis. The questionnaire also included two open-ended questions that summarized the students' experiences from professional training period. The results were analyzed using a reporting tool of Webropol. Open questions were analyzed with a text mining tool of Webropol.</p> <p data-bbox="164 1585 1458 1765">Based on the results received from the questionnaire, half of the respondents already used an electrical control method, Workseed. Based on open answers, the majority of respondents wished the teacher to arrive to the training site, especially if the teacher was not familiar to the student. In most answers, students felt that teachers were available, or were satisfied with the knowledge of how to contact the teacher when needed.</p> <p data-bbox="164 1803 1458 1951">The research results benefit the principal by providing information on the current situation and need for support and guidance. The results of the work can be used to improve guidance and support in order to provide a safe and supportive real-life learning environment for the students.</p>		
<p data-bbox="164 1951 320 1984">Keywords</p> <p data-bbox="164 1989 699 2022">practice, mentoring, learning, teacher</p>		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	6
2.1	Sairaanhoitajien koulutus ja koulutuksen pääpiirteet	7
2.2	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu	8
2.3	Ohjaaminen ammattitaitoa edistävissä harjoittelussa	9
2.4	Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaava opettaja	11
2.5	Oppiminen	13
2.5.1	Tavoitteet ja arviointi	14
2.6	Kansainvälinen vaihto	15
3	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	16
4	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN	16
4.1	Tutkimusmenetelmä	16
4.2	Kyselylomakkeen laadinta	17
4.3	Tutkimusaineiston keruu ja analysointi	18
5	TUTKIMUSTULOKSET	19
5.1	Vastaajien taustatiedot	20
5.2	Ammattitaitoa edistävän harjoittelun toteutus	21
5.3	Opettajan läsnäolon toteutuminen	23
5.4	Opettajan tuen toteutuminen	24
5.5	Opiskelijan omat tavoitteet ja kehittyminen ohjauksessa	26
5.6	Kansainvälisen vaihdon aikainen tuki	27
6	POHDINTA	29
6.1	Opinnäytetyön tulosten tarkastelu	30
6.2	Luotettavuus	32
6.3	Eettisyys	33
6.4	Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset	33
	LÄHTEET	36

LIITTEET

Liite 1. Muuttujataulukko

Liite 2. Saatekirje

Liite 3. Kyselylomake

Liite 4. Tutkimustaulukko

Liite 5. Tutkimuslupa

1 JOHDANTO

Sairaanhoitajakoulutus alkoi Suomessa vuonna 1889, jonka jälkeen myös opiskelijoiden ohjaus on alkanut. Vuosien saatossa harjoittelukäytännöt, niiden pituudet ja toteutustavat ovat muuttuneet. Vuonna 2017 opetus- ja kulttuuriministeriö asetti ”Osaamisella soteen”- hankkeen, jonka tavoitteena on koulutuksen kehittäminen soteuudistusten tarpeisiin. Hankkeen myötä sairaanhoitajien koulutuksen opetussuunnitelmaan tehtiin muutoksia, joiden tavoitteena on tukea sosiaali- ja terveystalouden uudistamista sekä vahvistaa työssä tapahtuvaa oppimista. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019, 13 – 14, 50 – 53.) Koulutuksen muutokset eivät ole ainoa asia, joka muuttuu. Valmiiden sairaanhoitajien työtehtävät kehittyvät, ja sairaanhoitajille siirretään lisäkoulutuksien avulla lääkäreiltä työtehtäviä. (Sirviö ym. 2016). Suurien muutosten aikana opiskelijoiden ohjaus ja niissä onnistuminen on tärkeä tutkimuksen kohde, sillä tutkimusten avulla saadaan tietoa, kuinka suuressa roolissa koulun ja harjoittelupaikan yhteistyö todellisuudessa on.

Opinnäytetyön aiheeksi valikoitui se, miten opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävien harjoitteluiden ohjauksen ja tuen, jonka opettajat antavat. Allekirjoittaneella tutkijalla on kaikki ammattitaitoa edistävät harjoittelut takana, jonka vuoksi lähdin miettimään, millaista ohjausta olen saanut ja millaista ohjausta olisin toivonut saavani opettajilta. Aikaisempien tutkimusten perustella haasteeksi opiskelijoiden ohjauksessa nousee yhteistyönpuute työpaikkojen ja koulun välillä (Uusitalo 2013; Karapuu 2015). Tutkimuksen tarkoituksena on kuvailla hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toteutumisesta.

2 TEORETTISET LÄHTÖKOHDAT

Opinnäytetyön aiheeseen liittyvä tiedonhaku tehtiin Theseus, Medic, Google Scholar, Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston tietokannoista. Aineisto rajattiin vuosiin 2010 – 2019. Useita erilaisia hakusanoja kokeiltiin ja ne valittiin lopulta työn aiheen mukaisiksi. Opinnäytetyössä käytettiin suomenkielisiä sekä kansainvälisiä tieteellisiä lähteitä. Tietokannoissa hakusanoina olivat *perehdytys**, *harjoittelu**, *ohjaus**, *opiskelija**, *student**, *nurses**, *introduction** ja *practice**

Useita hakuja tehtiin erilaisilla yhdistelmillä ja hakusanat rajattiin hoitotieteellisiin tutkielmiin. Tiedonhaussa käytettiin hyötynä myös hakujen tulosten hoitotieteellisten artikkeleiden ja tutkimusten lähdeluetteloita, josta saatiin teoriatietoon alkuperäiset lähteet. Tämän lisäksi etsin kirjastoista hoitotyöhön sekä ohjaukseen liittyvää kirjallisuutta. Tiedonhaussa löytyi useita tutkimuksia koskien opiskelijoiden ohjausta sekä opettajan tukea harjoittelun aikana. Osan tutkimuksista kuitenkin jouduin jättämään pois vanhentuneen tiedon takia.

2.1 Sairaanhoidajien koulutus ja koulutuksen pääpiirteet

Terveysalan koulutuksessa keskeisintä on kouluttaa terveydenhuoltoon ammattihenkilöitä, joiden avulla voidaan varmistaa yhdenvertaiset ja potilasturvalliset palvelut koko väestölle. Koulutuksen tavoitteena on, että tuleva ammattihenkilö hallitsee sellaiset valmiudet, joilla voidaan vastata väestön tarpeisiin, terveydenhuollon ammatinharjoittamisen ja työelämän kehittämisen valmiuksiin. Terveysalan koulutuksesta valmistuville eri alojen ammattihenkilöille yhteistä osaamista ovat oman alan asiantuntijuus, johtamis- ja kehittämistaidot, taidot toimia työelämässä sekä yrittäjäys- ja kansainvälisyystaidot. (Opetusministeriö 2006, 10 – 13.)

Euroopan parlamentin ja neuvoston ammattipätevyysdirektiivit ohjaavat sairaanhoidajien koulutusta. Tämän mukaan sairaanhoidajien koulutuksen keston tulisi olla vähintään kolme vuotta, sisältäen 4600 tuntia teoriaopetusta. Lisäksi koulutuksen tulee täyttää yleispätevyyden vähimmäisosaamisen määrä, joka on 180 opintopistettä. (European Council 2013/55/EU.) Sairaanhoidajia koulutetaan ympäri Suomea 22 eri ammattikorkeakoulussa. Tutkinto on laajuudeltaan 210 opintopistettä, joka on 30 opintopistettä enemmän kuin EU:n määrittämä opintojen laajuus. Sairaanhoidajan tutkinto on ammattikorkeakoulututkinto, joka koostuu perus- ja ammattiopinnoista, ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta, opinnäytetyöstä, kypsyysnäytteestä sekä vapaasti valittavista opinnoista. Sairaanhoidajatutkinnon suorittaneella tulee olla laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä teoreettiset perusteet toimia työelämässä. Sairaanhoidajalta vaaditaan valmiutta seurata ja kehittää alansa kehittymistä, sairaanhoidajan edellytyksenä oman

ammattitaidon ylläpito sekä riittävien kielitaidon hallitseminen kansainvälisessä yhteistyössä. (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 2014/1129.)

Sairaanhoitajien osaamista määritellään valtakunnallisesti, jonka johdosta vähimmäisosaaminen muodostuu yhdeksästä eri osa-alueesta. Nämä osaamisalueet koostuvat asiakaslähtöisyydestä, hoitotyön eettisyydestä ja ammatillisuudesta, johtamisesta ja yrittäjyydestä, kliinisestä hoitotyöstä, näyttöön perustuvasta toiminnasta ja päätöksen teosta, ohjaus- ja opetusosaamisesta, terveyden ja toimintakyvyn edistämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta ympäristöstä sekä sosiaali- ja terveystalouden laadusta ja turvallisuudesta. (Erikson ym. 2015, 8, 23 – 24, 30). Edellä mainittuja osaamisalueita tullaan päivittämään opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa yleissairaanhoitajan 180 opintopisteen ammatillisen perusosaamisen arvioinnin hankkeessa vuosina 2018 – 2020. Tämän lisäksi hankkeen tarkoituksena on kehittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kliinisen osaamisen ohjauksen ja arvioinnin menetelmiä sekä valtakunnallista koetta ammatillisten perusosaamisen arviointiin. (Korkeakoulutuksen kehittämishankkeet 2018 – 2020.) Sairaanhoitajaopiskelija opiskelee ja harjoittelee ammattiosaamisesta koostuvia taitoja koulutuksen teoriaopinnoissa sekä ammattitaitoa edistävän harjoittelunsa aikana (European Council 2013/55/EU). Tässä tutkimuksessa sairaanhoitajaopiskelijalla tarkoitetaan opiskelijaa, joka suorittaa ammattikorkeakoulututkintoa ja valmistuu tutkinto-ohjelmasta vähintään sairaanhoitaja (AMK) -tutkintonimikkeellä. Myös terveydenhoitajat, kättilöt ja ensihoitajat (AMK) saavat sairaanhoitajan pätevyyden valmistuttuaan.

2.2 Ammattitaitoa edistävä harjoittelu

Sairaanhoitajien ammattitaitoa edistävä harjoittelu kestää vähintään puolet koulutuksen vähimmäiskestosta (European Council 2013/55/EU, EU direktiivi 2005/36/EU, European Council 77/453/EEC). Ammattitaitoa edistävä harjoittelu suoritetaan erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Harjoittelun aikana keskeisessä roolissa on asiakas tai potilastyö. (European Council 2013/55/EU). Ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa noudatetaan työelämän sääntöjä. Opiskelija sitoutuu tekemään

samoja vuoroja työelämän edustajan kanssa hänen työvuorojensa mukaisesti. Oppimista harjoittelussa ohjaavat opiskelijan lähtötaso, henkilökohtaiset tavoitteet ja itsearviointi. Nämä kaikki perustuvat opiskelijan aiempiin tietoihin ja kokemuksiin sekä opiskelijan aktiiviseen toimintaan. (Flott & Linden, 2016, 501– 502, 505 – 509.)

Suomessa opiskelijaohjaus toteutuu organisaatiokohtaisten laatuvaatimusten ja -kriteerien mukaisesti. Laatuvaatimusten tavoitteena on potilasturvallisen ja laadukkaan harjoittelun takaaminen. Laatusuosituksia kehitellään näyttöön perustuvien käytänteiden ohjaukseen, tästä esimerkkinä ovat HUSin opiskelijaohjauksen käsikirjat. (Ks. HUS, Opiskelijaohjauksen käsikirja 1 & 2.)

Opiskelijat käyttävät harjoittelupaikkojen varaamisessa valtakunnallista Jobiili-varausjärjestelmää, josta jokainen pääsee itse varaamaan ammattitaitoa edistävän harjoittelupaikan opintokohtaisesti (Jobiili 2017). Ennen harjoittelua harjoittelukoordinaattori muistuttaa opiskelijoita päivittämään edelliset harjoittelupaikat Jobiiliin, jotta tuleva harjoittelupaikka pystyy tutustumaan opiskelijaan jo ennakkoon. Toiset harjoittelupaikat toivovat harjoittelun vahvistuksen jälkeen esittelykirjettä 1 – 2 viikkoa ennen harjoitteluun saapumista, ja näissä vastausviesteissä selviää yleensä, kuka on tuleva ohjaaja ja minne ensimmäisenä aamuna tulee saapua (Karjalainen ym. 2015, 194).

Harjoitteluun saapuessa ensimmäinen työpäivä menee tutustuessa tiloihin ja käytännön asioihin, jotka luonnollisesti jatkuvat koko harjoittelun ajan. Lisäksi harjoittelua ohjaavan hoitajan kanssa tulee käydä läpi opiskelijan omat tavoitteet, jotta ohjaaja voi tukea tavoitteiden toteutumista. (Karjalainen ym. 2015, 194.)

2.3 Ohjaaminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Ohjaus tarkoittaa yleisesti sitä, että ohjaajalla ja ohjaavalla opettajalla tulisi olla kiinnostusta ja aikaa ohjata opiskelijaa soveltamaan teoriataitojaan käytännössä. Opettajan tehtävänä on tukea opiskelijan oppimisprosessia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana. Opettajan osuus on harjoittelun

ohjauksessa vähentynyt ja siirtynyt virtuaaliseksi tavoitteiden ja edistymisen ohjaamiseksi. Suurin osa sairaanhoidon opiskelijoista tapaa ohjaavan opettajan 1 – 3 kertaa harjoittelun aikana joko kasvotusten tai virtuaalisesti. Opettajat edelleen osallistuvat usein harjoittelun loppuarviointiin yhdessä ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaajan kanssa. (Teuho ym. 2017, 12.)

Ohjaus koulussa on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa opiskelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukemista. Ohjaus koostuu oppilaitoksessa sekä erilaisissa oppimisympäristöissä työskentelevien yhteistyöstä. Koulun toimintakulttuuri tukee ohjauksen järjestämistä. Jokaista opiskelijaa kunnioitetaan yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään ohjaukseen. (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2017.)

Ohjaus ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa tarkoittaa, että opiskelija saa kokemusta käytännöstä ja pääsee toteuttamaan koulussa harjoiteltuja ammatillisia taitoja. Ammattitaitoa edistävissä harjoitteluissa opiskelija pääsee tutustumaan erilaisiin työyksiköihin ja näkee millaisissa eri työyksiköissä sairaanhoitajana voi työskennellä. (Lehtoranta ym. 2006, 12.)

Teorian yhdistämisellä harjoitteluun, opiskelija pyrkii vahvistamaan omaa ammatillista kasvuaan niin, että pystyy työskentelemään itseohjautuvasti ammatissaan. Elinikäisten valmiuksien kehittymisen tavoitteena on monipuolinen työhön oppiminen, joka on edellytyksenä myös työllistymiselle ja urakehitykselle. Muuttuva työympäristö tarvitsee työntekijöitä, jotka ovat valmiita muovaamaan omaa ammattitaitoaan. Harjoitteluihin liittyvä ohjaus olisi hyvä aloittaa jo ennen varsinaisen ammattitaitoa edistävän harjoittelun alkua. Ennen ammattitaitoa edistävän harjoittelun alkua koulussa järjestetään harjoittelun esittelytilaisuus, jossa käydään läpi ohjaavat opettajat ja harjoitteluun liittyvät käytännöt. Tämän jälkeen opiskelija itse on yhteydessä tulevaa työyksikköön. (Luoja 2011, 35 – 37.)

2.4 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaava opettaja

Ohjaavalla opettajalla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä henkilöä, joka on suorittanut 60 opintopisteen verran opettajan pedagogisia opintoja tai on terveystieteiden maisteri (Ammattikorkeakoululaki 2003/351). Opettajan tehtävä on tukea opiskelijan oppimisen edistymistä jakson aikana. Opettaja vastaa teoreettisten tietojen ja kliinisten taitojen kehittämisestä ennen harjoittelun alkua. (Helminen ym. 2014; Saarikoski ym. 2009, 595 – 600.)

Opettajan roolin muuttuminen opetuksellisemmaksi on tuonut haasteita opettajan mahdollisuuksiin osallistua kliinisen hoitotyön harjoitteluun. Lisäksi lainmukaiset tehtävät ohjaavat opettajien toimintaa eettisten ja moraalisten periaatteiden mukaisesti. (Vänskä ym. 2011, 50 – 51.)

Opettajalla tulee olla asiantuntemusta opetussuunnitelman asettamista tavoitteista, ja hänen tulee tietää, millaisia edeltäviä teoreettisia opintoja opiskelijalla on takana. Opettajan hallinnassa on tietojen lisäksi pedagogiset taidot ja ohjausmenetelmät, joilla hän ohjaa opiskelijaa oppimaan koulutustaan vastaavia ammattitaitovaatimuksia. (Luojuus 2011, 35 – 37.) Ennen harjoittelujakson alkua opettajan tulisi huolehtia siitä, että opiskelijalla on harjoittelupaikan edellyttämät tiedot ja taidot (Heinonen 2004, 21). Opettajan ja harjoittelupaikalla olevan ohjaajan tulisi muodostaa ohjaustiimi, joka pitää huolta harjoittelun opetuksellisista ja opinnollisista tavoitteista ennalta määrätyn mukaisesti. Ohjaustiimissä toimisen lisäksi opettajan tulisi pitää säännöllisesti opiskelijaan yhteyttä koko harjoittelujakson ajan. (Heinonen 2004, 21; Teuvo ym. 2017, 12.)

Osaamisella soteen -hankkeen myötä vuonna 2017 tulleet muutokset ovat näkyneet selkeästi terveysalan opetuksen opettajan työnkuvassa. Muutos on tullut selkeästi esiin harjoittelujen ohjauksen osalta. Osaamisella soteen -hankkeen tavoitteena on kehittää koulutusta opettajille, jolla lisättäisiin opettajien osaamista työelämästä sekä suunniteltaisiin työelämään pohjautuvia opintojaksoja. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019, 17, 50, 82.) Opettajan rooli korostuu ensimmäisessä harjoittelussa, jolloin opiskelijat tarvitsevat eniten ohjausta, tukea ja motivointia. Opettajan läsnäolo auttaa saamaan harjoittelujaksosta sujuvamman. Ongelmatilanteissa opiskelijat

kaipaavat opettajaa selvittelijäksi. (Pitkänen ym. 2018, 144 – 147.) Ennalta valittu ohjaava opettaja tukee harjoittelun ohjausta ja arvioi opiskelijan oppimistavoitteiden saavuttamista sähköisen yhteydenpidon avulla. Opettaja huolehtii opintojakson suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista siten, että opiskelijalla on riittävät teoreettiset eväät harjoittelujakson laadukkaaseen toteutumiseen. Opettaja tukee opiskelijaa oppimistavoitteiden asettamisessa harjoittelukohtaisesti sekä ohjaa opintojaksokohtaisesti tavoitteiden asettamisessa. Tavoitteiden realistisuuden tarkastaminen jää harjoittelupaikan vastuulle. (Heinonen 2004, 23.)

Ohjaavalle opettajalle on asetettu muutama tarkempi suositus, joiden tarkoituksena on tuoda esiin opettajan valmius tukea opiskelijaohjaajaa opetus-, ohjaus- ja arviointitilanteissa ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Suosituksia opettajille ovat muun muassa ohjaustiimin muodostaminen työpaikan edustajan kanssa, opiskelijaan yhteydenpito säännöllisesti sekä oman työelämänosaamisensa ylläpito työskentelemällä esimerkiksi terveydenhuollon toimintayksiköissä säännöllisin väliajoin. (Pitkänen 2018, 147 – 149.)

Tiainen (2017) tutki omassa väitöskirjassaan sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoitteluiden ohjaajien ohjausorientaatioita ja sen muutoksia vuosina 1999 – 2010. Tiainen tavoitteena oli tutkia ohjaukseen liittyviä näkemyksiä ja kehittämisajatuksia. Väitöskirjassaan Tiainen toi ilmi, että opettajan tulee pitää opiskelijaan yhteyttä säännöllisesti ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana. Tiainen toi ilmi, että ammattitaitoa edistävää harjoittelua koskien opettajien resurssit ja tehtävät ovat muuttuneet, ja näin ollen opiskelijan oppimisesta jää vastuu pitkälti vain ohjaajalle harjoittelussa. (Tiainen 2017, 55 – 57.) Tämän vuoksi opettajien ja työelämänohjaajien välinen yhteistyö vaatii kehittämistä (Tiainen 2017 23 – 25). Tätä väitettä tukee Karapuun (2015) kirjoittama pro-gradu -tutkielma. Tutkielman mukaan ilmeni, että opettajien läsnäoloa kaivattaisiin enemmän ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa. Ohjaajat harjoitteluissa kokivat, etteivät saaneet opettajalta tukea opiskelijoiden ohjaukseen, eivätkä näin ollen ohjaajat pystyneet poistamaan teorian ja käytännön tekemää ”kuilua.” Ohjaajat kertoivat opettajan pitävän yhteyttä heihin myös samoilla tavoilla kuin opiskelijoihin. Ohjaajat lähettivät kuitenkin enemmän viestejä opiskelijan kautta opettajalle kuin opiskelijan

opettaja ohjaajalle. Opettajan ja ohjaajan välillä koettiin olevan myös aukko. (Karapuu 2015, 2, 21 – 22.)

Aihetta on tutkittu myös Luojuksen ja Virmajoen tutkimuksissa. Luojuksen (2011) kirjoittamassa väitöskirjassa tutkittiin ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toimintamallia ohjaajien näkökulmasta viidessä eri vaiheessa. Tutkimustulosten mukaan opettajien osallistuminen ohjaukseen paransi myös ohjauksen lopputulosta. Opettajan osallistumisen arviointiin koettiin parantavan ohjauksen ilmapiiriä sekä lisäävän ohjaajien ohjaushalukkuutta. Avoimessa ja turvallisessa oppimisympäristössä opettajien läsnäolo oli toivottavaa ja odotettua arviointitilanteissa, ja kuten aikaisemmissa tutkimuksissa havaittiin, opettajat ovat toivottu yhteistyökumppani. (Luoju 2011, 56 – 57.)

Virmajoen (2010) kirjoittama pro gradu -tutkimus käsitteli hoitotyön opettajaa sairaanhoitajaopiskelijoiden näkökulmasta harjoitteluissa. Tutkielmaan osallistui 45 eritasoisia opiskelijaa. Ensimmäisissä harjoitteluissa olevat opiskelijat saivat opettajan vieraakseen. Muihin opiskelijoihin opettaja oli yhteydessä sähköpostin ja puhelimen välityksellä. Yhteydenpidon aiheena olivat väli- ja loppuarvioinnit. Tutkimus osoitti, että opiskelijat odottivat opettajalta taustatukea, neuvonantoa, aktiivisuutta ja läsnä olevaa kannustusta. Opettajan toivottiin olevan tavoitettavissa ja helposti lähestyttävissä. Opiskelijat kokivat kuitenkin, että kommunikaatio sähköpostin välityksellä oli riittävä. (Virmajoki 2010, 34 – 36.)

2.5 Oppiminen

Oppiminen tarkoittaa muutosta tiedoissa, taidoissa, asenteissa sekä käyttäytymisessä. Ammattiin oppiminen vaatii opiskelijalta kehittymistä koulussa opitun teorian lisäksi myös käytännöntaitojen harjaantumisessa erilaisissa harjoittelupaikoissa erilaisin työtehtävin. Opiskelijan yksilöllistä oppimista edistävät harjoitteluissa mahdollisuudet kokea ja tehdä erilaisia asioita. Harjoittelun aikana opiskelijan kanssa tulisi pysähtyä miettimään, miten harjoittelujakso sujuu ja missä tarvitsisi vielä tukea ja lisää harjoitusta. (Mykrä 2017, 17 – 18.) Opettajan tulee kannustaa opiskelijaa itsenäiseen ajatteluun ja hoitotyön ongelmien ratkaisemiseen. Tällöin opiskelijan kriittinen

ajattelu ja päätöksenteko kehittyvät. (Reljić ym. 2019; McSharry & Lathlean 2017). Tiainen (2017) tutkimuksessa ohjaajat ovat kuvailleet onnistuneen opiskelijanohjauksen edellyttävän enemmän pedagogista osaamista, joka mahdollistuu työpaikan koulutuksissa tai opettajan välityksellä. Pedagogiseen osaamiseen kuuluu opiskelijaohjaajan kyky saada opiskelija harjoittelun aikana oivaltamaan, sisäistämään ja syventämään ymmärrystään opiskeltavista asioista sekä kykyä käyttää monipuolisia ja tarkoituksenmukaisia ohjausmenetelmiä. Ammattitaitoa edistävien harjoitteluiden kokemusten mukaan oppimista edistää parhaiten opiskelijan itse tekeminen mahdollisimman paljon sekä siitä annettava rakentava palaute. Onnistuneena oppimisena pidetään opiskelijoiden kädentaitojen harjaantumista. (Tiainen 2017, 75 – 77.) Tärkeä osa opiskelijan oppimisprosessia on palautteen antaminen. Tämän on todettu itsearviointin kanssa yhdessä parantavan oppimistuloksia (Mykrä 2017, 25).

2.5.1 Tavoitteet ja arviointi

Opiskelijan on tärkeä saada harjoittelunsa aikana tavoitteisiinsa pohjautuvaa, rakentavaa ja välitöntä palautetta opiskelustaan ja harjoittelun kulusta. Kaikki opiskelijan harjoitteluyksikön jäsenet osallistuvat palautteen antoon, mutta pääsääntöisesti arvioinnin hoitaa työpaikalla nimetty ohjaaja ja opettaja. Palaute harjoittelusta voi olla myönteistä tai korjaavaa. *Myönteinen palaute* kohdistuu henkilön myönteisiin kykyihin, ominaisuuksiin, lahjoihin, persoonallisuuteen tai onnistuneisiin tekemiseen. *Korjaava palaute* keskittyy yleisesti opiskelijan tekemisiin. (Elomaa ym. 2008, 27.) Opiskelijoiden mielestä heikoin alue ohjaussuhteen toimivuudessa oli opettajien säännöllisen palautteen antamisen puute (Pitkänen ym. 2018, 145). Palaute tukee opiskelijan tarvittavan osaamisen saavuttamista (Keurulainen 2018, 94).

Arvioinnin tavoitteena on auttaa opiskelijaa pitämään mielessä harjoittelun tavoitteet ja tukea opiskelijan motivaatiota harjoittelujakson ajan. Opiskelijan motivoinnin tulee olla kannustavaa ja ohjaavaa. (Aalto & Lehtoranta 2003,17.) Harjoittelujakson loppuksi pidetään loppuarviointi ja yleensä arviointikeskusteluun osallistuu opiskelijan lisäksi ohjaaja ja opettaja. Arviointikeskustelussa annetaan palaute ohjaajan ja opettajan suoriutumisesta

tehtävässään. Tällöin oppiminen on kahden suuntaista. Harjoittelujakso antaa mahdollisuuden opettajalle sekä ohjaajalle kehittää omaa toimintaansa. (Aalto & Lehtoranta 2003, 17.) Tärkeänä osana arviointia on myös itsearviointi, joka auttaa opiskelijaa tuntemaan omat vahvuudet ja heikkoudet sekä lisäämään itsevarmuutta (Salmela 2004, 35 – 36).

Tavoitteet asetetaan harjoittelun alussa, ja niiden tehtävänä on lisätä ymmärrystä siitä, mihin opiskelijan tulisi päästä harjoittelun aikana. Tavoitteet auttavat ohjaajaa valitsemaan opiskelijalle oppimistilanteet, tukien tavoitteiden toteutumista. (Pitkänen ym. 2018, 144 – 145.) Opiskelijat tarvitsevat usein ohjaajan tukea tavoitteiden tekemisessä. Työpaikkaohjaajan merkitys korostuu, sillä opettajien osuus opiskelijoiden ohjaukseen harjoittelun aikana on vähentynyt huomattavasti ja osallistumisen painopiste on siirtynyt harjoittelun loppuun. (Tiainen 2017, 26 – 29.) Digitaalisten ratkaisujen avulla voitaisiin kehittää opettajien ja ohjaajien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä. (Pitkänen ym. 2018, 143 – 149).

2.6 Kansainvälinen vaihto

Ammattikorkeakouluopintojen aikana on mahdollisuus lähteä suorittamaan opintoihin liittyvää työharjoittelua myös ulkomaille. Harjoitteluun haku tapahtuu opintojen aikana, yleensä teoriaopintojen suorittamisen jälkeen.

Harjoittelujakso kohdemaassa kestää yleensä noin kolme kuukautta, ja se vaihtelee viikoista jopa vuoteen, riippuen suoritettavista opinnoista.

Kansainvälisen vaihdon tavoitteena on, että suoritettavat opinnot ulkomailla voidaan hyväksi lukea osaksi suomalaista tutkintoa. (Opetushallitus 2017.)

Kansainvälisillä harjoitteluilla tai yhteistyöllä pyritään kehittämään opiskelijoiden valmiuksia toimia kansainvälisessä työympäristössä (Malecha 2012 ym. 297 – 305).

Opettajien kokemuksia vaihto- ja tutkinto-opiskelijoiden ohjaamisesta ja opetuksesta englannin kielellä on selvitetty muutamissa tutkimuksissa. Yksi näistä tutkimuksista on tehty Yhdysvalloissa. Siinä korostuivat kieli- ja kommunikaatio-ongelmat sopeutumisessa vieraaseen maahan.

Kansainväliset opiskelijat kohtasivat paljon syrjintää ja ennakkoluuloja. He kokivat saavansa aivan liian vähän tukea opettajilta. Tähän vaikutti osittain

yhteyden saaminen ja aikaerot. (Malecha ym. 2012, 297 – 305.) Pitkäjärven tutkimuksen mukaan opettajien ja opiskelijoiden käyttäessä itselleen vierasta kieltä kansainvälisessä vaihdossa kommunikaatio vaikeutuu, mikä on vaikuttava tekijä ulkomailla suoritettujen opintojen tai harjoittelun sujuvuuden kannalta. (Pitkäjärvi ym. 2018, 553 – 557)

3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana opettajilta saadusta tuesta ja ohjauksesta. Tavoitteena on löytää niitä tekijöitä, joiden perusteella voitaisiin kehittää ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaukseen liittyvää toimintaa.

Tutkimuksella haettiin vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten hoitotyön opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toteutuneen opettajan osalta?
2. Minkälaista tukea hoitotyönopiskelijat saivat opettajilta ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana?

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN

4.1 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimusmenetelmän avulla selvitetään lukumäärin ja prosenttiosuuksiin liittyviä kysymyksiä. Tutkimus vastaa kysymyksiin Missä, Miksi, Kuinka usein, Kuinka paljon? (Vilkkä 2007,14.)

Aineiston keruussa käytetään yleensä tutkimuslomaketta valmiiden vastausvaihtoehtojen kanssa. Kysymysten avulla selvitetään tapahtuneita muutoksia tutkittavassa asiassa. Menetelmä mahdollistaa nykytilanteen kartoituksen. Kvantitatiivisen tutkimukseen tietoja voidaan kerätä erilaisista tietokannoista, rekistereistä tai tilastoista tai itse keräämällä. Määrällisiä tuloksia esitetään esimerkiksi kuvioin, taulukoin ja tekstinä. (Vilkkä 2007, 135.)

Tutkimustulokset tulee selittää siten, että tulosten sisältö ja laatu tulevat lukijalle ymmärretyksi. Keskeisintä tulosten esittelyssä on tulosten esitys aiempien tutkimustulosten, teorioiden sekä käsitteiden määrittelyn mukaan. (Hirsijärvi ym. 2006, 131.) Tutkittava tieto saadaan numeroina, ja tulkinnat tehdään sanallisesti (Vilka 2007,14).

Valitsin kyselyn aineiston keruutavaksi, jonka tarkoituksena on saada vastaajia vastaamaan itseään koskeviin kysymyksiin ja mielipiteisiin. Kysymysten määrä täytyy suunnitella huolella. Vältin pitkiä kysymyksiä, joilla on taipumusta vähentää vastausten määrää. Anonyyminä pysyvä vastaaja mahdollistaa arkaluontoisiin kysymyksiin vastaamisen sekä kannustaa vastaamaan kysymyksiin rehellisesti. Kysely on aineiston keräämistapana standardoitu eli kyselyssä kaikilta kysytään samat kysymykset samassa järjestyksessä. (Vilka 2007, 27 – 29.)

4.2 Kyselylomakkeen laadinta

Tutkimusaineiston keräämiseksi tuli suunnitella ja tuottaa luotettava kyselylomake, jolla voitiin selvittää hoitotyönohjoitajien näkökulmia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. Kyselylomake on suunnattu hoitotyönohjoitajille ja kohdennettu sairaanhoidon, ensihoidon- ja terveydenhoidon opiskelijoille.

Kysymyksiä laatiessa tutkijan tulee huomioida, saadaanko tutkimusongelmaan tarpeeksi tietoa monivalintakysymyksillä. Tutkimuksen käsitteet on määriteltävä tarkasti ja mietittävä, minkä asetelman valitsee. Kysymysten tulee antaa selkeät vastaukset. Kysymyksiä ei voida enää muuttaa, kun kyselylomakkeet on lähetetty ja tutkimustieto saatu. (Vilka 2007, 63, 71.)

Kyselylomakkeen pituus ja ulkoasun selkeys motivoi vastaajaa.

Kyselylomakkeen kysymykset aseteltiin teoriasta poimittujen teemojen mukaisesti: ammattitaitoa edistävä harjoittelu, opettajan läsnäolo, opettajan tuki, oppiminen ja kehittyminen sekä kansainvälisyys. Kysely sisälsi monivalintakysymyksiä sekä kaksi avointa kysymystä.

Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehdot on asetettu valmiiksi, mikä helpottaa kysymysten ja niihin vastattujen vastauksien vertailukelpoisuutta.

Avoimen kysymyksen tavoitteena on saada vastaaja kertomaan mielipiteensä ilman minkäänlaista rationaalista päätöstä. (Vilkkä 2007, 65 – 68.)

Kyselylomake sisälsi neljä vastaajan taustatietoja koskevaa kysymystä ja 30 Likertin mielipideasteikkoon perustuvaa kysymystä (ks. liite 1). Likertin asteikko on yleensä viisiportainen asteikko, jossa kysymykset muodostavat joko nousevan tai laskevan skaalan. Asteikon toisessa päässä on mielipide täysin samaa mieltä ja toisessa päässä täysin eri mieltä olevat vaihtoehdot. (Hirsjärvi ym. 2008, 189.) Tässä tutkimuksessa Likert-asteikossa oli vastausvaihtoehdot 1 - 5. *1 = täysin erimieltä (arvo 1), 2 = jokseenkin eri mieltä (arvo 2), 3 = ei samaa eikä eri mieltä (arvo 3), 4 = jokseenkin samaa mieltä (arvo 4) ja 5 = täysin samaa mieltä (arvo 5).*

Kyselylomakkeessa kerrottiin selkeästi, miten kysymyksiin tulee vastata. Muuttujataulukko kertoo, miten kysymykset koostuvat (liite 1). Kyselylomake esiteltiin viidellä vastavalmistuneella sairaanhoitajalla. Esiteltävien osallistuneet sairaanhoitajat eivät kuulu tutkimusjoukkoon. Esiteltävien palautteen perusteella joitakin kysymyksiä yhdisteltiin ja muutettiin kysymysten muotoa. Esiteltävien toiveesta kyselylomaketta selkeytettiin niin, että vastausvaihtoehto 1 oli *täysin samaa mieltä*, ja 5 oli *täysin eri mieltä*. Kokonaisuudessa kyselylomakkeen katsottiin olevan selkeä ja kysymysten olevan ymmärrettäviä. Kyselylomakkeisiin liitettiin saatekirje. Saatekirjeen tarkoituksena oli kannustaa ja motivoida hoitotyön opiskelijoita vastaamaan kyselyyn.

4.3 Tutkimusaineiston keruu ja analysointi

Aineisto kerättiin Webropol-kyselytutkimuksella internetin välityksellä. Webropol on pohjoismaiden käytetyin kyselytyökalu, joka mahdollistaa kyselylomakkeiden tekemisen helposti ja suhteellisen nopeasti (Webropol s.a).

Saatekirjeen ja linkin Webropol-kyselyyn opintotoimisto toimitti 1289 henkilölle. Tutkimusaika oli 13.12 – 27.12.2019. Kyselytutkimuksen aineiston keräämiseen on varattu tavallisesti 10-14 päivää.

Aineisto käsitellään aina sellaisessa muodossa, jossa se on saatu (Vilka, 2007, 105 – 109). Kerätty aineisto tarkistetaan ennen analyysin aloittamista, jotta virhetiedot eivät heikentäisi tutkimuksen laatua. Yleensä tulokset esitetään taulukoin tai kaavoin, yhdessä kirjoitetun tekstin kanssa. Näin tulkitaan saatuja tuloksia ja niiden vaikutuksia tutkimusongelmaan. (Vilka 2007, 147.) Kaavioiden tehtävä on havainnollistaa tutkittujen tulosten määrää ja laatua (Vilka 2007, 111 – 120). Tutkimusaineiston analysoinnin ensimmäisessä vaiheessa tarkistetaan saatujen tietojen vastaukset ja mahdolliset puuttuvat tiedot. Lopuksi aineisto järjestetään muuttujaluokitusten mukaisesti. Saatujen vastausten käsittely aloitetaan mahdollisimman nopeasti palautusajan umpeutumisen jälkeen. (Hirsjärvi ym. 2006, 209 – 211.)

Tutkimusaineiston analysointi suoritettiin Webropol-ohjelmiston avulla. Webropol-kyselyssä vastaukset muodostavat automaattisesti perusraportin, joiden avulla väittämien avulla saadut tulokset näkyvät väittämäkohtaisesti, omissa taulukoissaan. Webropolin raportointityökalun avulla pystyy myös vertailemaan eri vastauksia keskenään, joka mahdollistaa tuloksien monipuolisuuden.

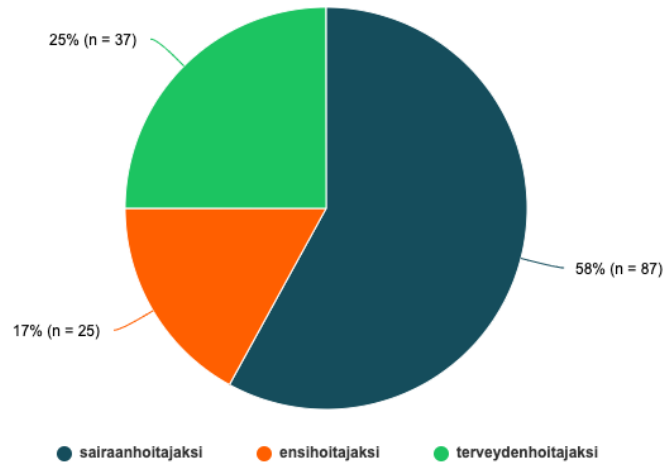
Avointen kysymysten analysointi tapahtui Webropol-raportoinnin avulla. Webropol Analyctis on Webropoliin kuuluva lisäosa, joka sisältää kvalitatiivisia analyyseja luovan Text Mining -työkalun. Tämän avulla voidaan tarkastella vastauksissa useimmin esiintyneitä sanoja sanapilvenä tai kuvaajana. Text Miningin avulla voidaan luoda ryhmät samankaltaisista sanoista, jolloin vastausten analysointi helpottuu. Ryhmien luomisen jälkeen vastauksia pystyttiin vertailemaan keskenään muiden kyselyssä saatujen vastauksien kanssa. (Webropol s.a.) Tutkimusaineisto kuvaillaan graafisten kuvien sekä prosentiosuuksien kautta. Tällä on pyritty miettimään lukijan mielenkiintoa lukea esitettyä asiaa.

5 TUTKIMUSTULOKSET

Vastauksia kyselyyn tuli 149, kun kysely lähetettiin 1298 henkilölle. Vastausprosentiksi muodostui 11,5 %. 149 vastaajaa vastasivat kaikkiin väittämiin.

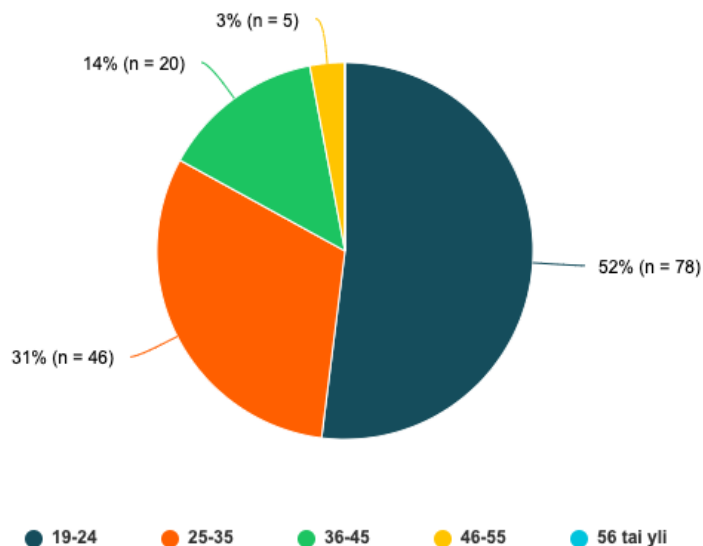
5.1 Vastaajien taustatiedot

Reilu puolet vastaajista oli sairaanhoitajaopiskelijoita ($n = 87$). Neljäsosa vastaajista opiskeli puolestaan ensihoitajaksi ja loput vastaajista opiskeli terveydenhoitajaksi. (Kuva 1.)

Kuva 1. Kyselyyn vastanneiden suuntaumisjakauma ($n = 149$)

Vastaajista puolet oli alle 25-vuotiaita ja noin kolmasosa 25–35-vuotiaita. (Kuva 2.)

Kuva 2. Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden ikäjakauma ($n = 149$)

Lähes kolmasosalla ($n = 44$) vastaajista viimeisin harjoittelu oli ollut perhe- ja yhteishoitotyö (kuva 3). Muiden vastausvaihtoehtojen välillä oli suurempaa hajontaa. Seuraavaksi eniten vastaajia ilmoitti suorittaneensa viimeisimpänä harjoittelunaan kliinisen harjoittelun kaksi ($n = 27$) tai asiantuntijuuden kehittymisen harjoittelun kaksi ($n = 23$). Vähiten vastauksia viimeisimpänä

harjoittelujaksona saivat hoitotyön ammatilliset perusteet (n = 8) ja terveydenhoitajatyön harjoittelu (n = 14).

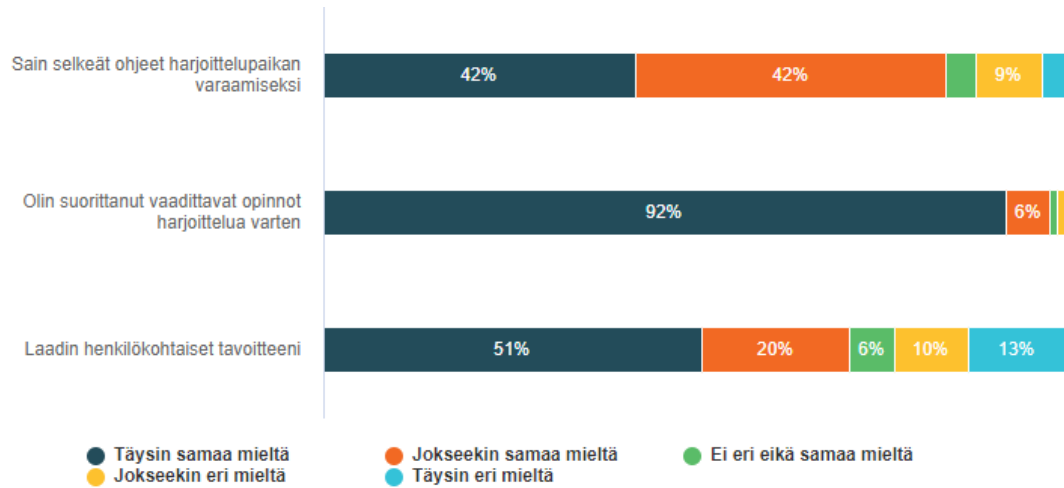

Kuva 3. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun jakaumat (n = 149)

Sähköistä ohjaussovellus Workseediä käytettiin puolella vastaajista harjoittelun ohjauksessa.

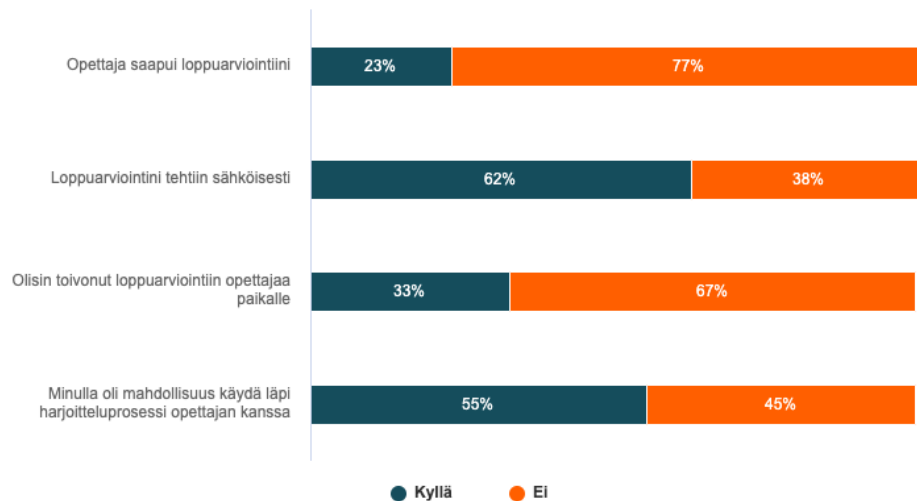
5.2 Ammattitaitoa edistävän harjoittelun toteutus

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun sujuvuuteen koskeviin väittämiin tuli vastauksia 149. Yli 90 % vastaajista (n = 137) oli suorittanut vaadittavat opinnot harjoittelua varten. Valtaosa (n = 122) sai selkeät ohjeet harjoittelupaikan varaamiseksi. Henkilökohtaiset tavoitteet oli laatinut 71 % (n = 106) vastaajista.

Kuva 4. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun toteutumiseen liittyvät jakaumat (n = 149)

Suurin osa (n = 115) vastaajista kertoi, ettei opettaja tullut loppuarviointiin. Näistä yli puolet (n = 92) arviotiin joko puhelimitse tai sähköisesti. 67 % (n = 98) vastaajista koki arvioinnin onnistuvan ilman opettajan osallistumista. Noin puolet opiskelijoista kävivät harjoitteluprosessin läpi opettajan kanssa. (kuva 5.)

Kuva 5. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun arvioinnin jakaumat (n = 149)

Avoimeen kysymykseen vastanneet (n = 38) kuvailivat erilaisia kokemuksiaan koskien ammattitaitoa edistävää harjoittelua. Vastaajat toivat ilmi, että opettajan läsnäololla oli merkitystä:

Huomasin saavani tukea enemmän kun opettaja oli läsnä.

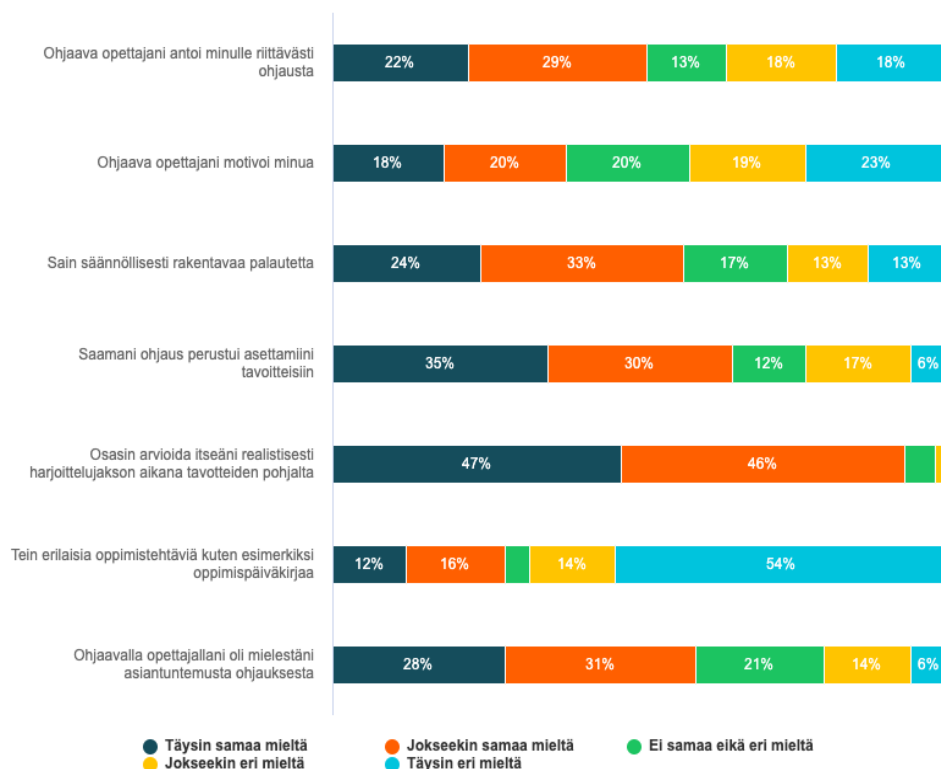
Kiva oli, että hän tuli paikalle loppuarviointiin.

Opettajan kanssa oltiin yhteydessä sähköpostilla muutaman kerran harjoittelun aikana. Minusta olisi ollut hyvä jos opettaja olisi tullut paikalle loppuarvioon.

Kiva oli, että hän tuli paikalle loppuarviointiin. Opettajan asenne opiskelijaa kohtaan oli hyvin lämmin ja kannustava, mutta hän myös kannusti etsimään haasteita koskien tulevia harkkoja.

5.3 Opettajan läsnäolon toteutuminen

Vastaajista 93 % (n = 138) osasi mielestään arvioida itseään realistisesti harjoittelujakson aikana. Lähes kaksi kolmasosaa vastaajista ei tehnyt ylimääräisiä oppimistehtäviä harjoittelun aikana. Alle puolet (n = 63) vastaajista oli sitä mieltä, ettei opettaja motivoinut harjoittelun aikana. Puolet vastaajista (n = 74) koki opettajan ohjauksen olevan riittävää. Kolmasosa vastaajista (n = 87) osoitti tyytyväisyyttä opettajan asiantuntemuksesta ja palautteen saannista.

Kuva 6. Opettajan läsnäolosta koskevien väittämien jakaumat (n = 149)

Vastaajat toivat ilmi kohdanneensa erilaisia tilanteita harjoittelun aikana koskien opettajan kanssa toteutuneeseen yhteydenpitoon sekä arviointiin:

Opettajani kävi kerran, loppuarvioinnissa harjoittelupaikalla, mutta oli informoinut että häneen tulee olla matalalla kynnyksellä yhteydessä, jos mitään kysyttävää.

Harjoitteluni tapahtui toisella paikkakunnalla joten arviointi tapahtui puhelinarviona + workseedellä. Sähköinen harjoittelulomake on mielestäni oivallinen ja nykyaikaa sekä helpottaa arviointiprosessia.

Ei oltu opettaja kanssa yhteydessä harjoittelun aikana muutoin, kuin laitoin hänelle tavoitteet ja kerroin kuulumiseni lyhyesti. Ei opettajia koskaan ole liiemmin kiinnostanut harjoittelujen sisältö, muutakuin loppuarvioinnin yhteydessä.

Yhdessäkään harjoittelussa ohjaaja ei ole ollut yhteydessä harjoittelupaikkaan tai minuun opiskelijana kyselläkseen miten harkassa menee. Harva ohjaava opettaja edes kommentoi harjoittelun tavoitteita tai työvuorolistaa. Vastauksia maileihin saa odotella päiviä ja jopa pidempään.

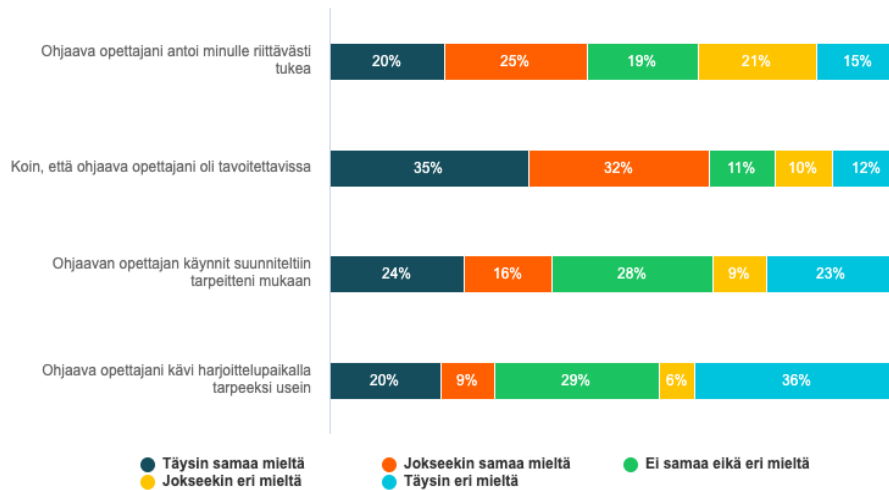
Harjoittelun aikana olin opettajan kanssa tekemisissä ainoastaan kun lähetin tavoitteet hänelle

Nykyisin koen, että ohjausta ei enää ole jakson aikana. Koulun alussa opettajat tulivat aina arviointiin ja olivat siellä myös fyysisesti läsnä.

5.4 Opettajan tuen toteutuminen

Yli puolet (n = 99) vastaajista koki opettajan olevan tavoitettavissa. Avoimet vastaukset tukevat tätä käsitystä, mutta toisaalta osoittavat, että opettajan läsnäoloa olisi kaivattu enemmän. Lähes puolet vastaajista (n = 63) koki, ettei opettaja käynyt harjoittelupaikalla tarpeeksi usein. 45 % (n = 67) vastaajista koki saavansa riittävästi tukea ohjaavalta opettajalta. Alle puolet vastaajista koki, että opettajan käynnit suunniteltiin harjoittelijan tarpeiden mukaan. Tässä väittämässä oli eniten hajontaa.

Kuva 7. Opettajan tukea koskevien väittämien jakaumat (n = 149)

Avoimen kysymyksen perusteella vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä ohjaukseen. Useat kuitenkin toivoivat henkilökohtaista tapaamista opettajan kanssa etenkin, jos opettaja oli vieras. Nämä kokemukset vaikuttivat myös positiivisesti harjoittelun onnistumiseen.

Opettaja tuki hyvin ja oli hyvin tavoitettavissa.

Opettaja oli ammattitaitoinen ja paneutunut työhönsä. Hänet sai hyvin kiinni esim.sähköpostilla jos oli asiaa.

Tiesin, että hän olisi helposti saatavilla jos ongelmia ilmenisi.

Harjoittelun jälkeen opettaja oli hyvin tavoitettavissa sähköpostitse ja sähköinen arviointi toimi hyvin, jonka myös ohjaajat kokivat hyväksi.

Gero-harkassa opettaja tuli käymään harjoittelupaikalla ja se oli mukavaa, varsinkin kun opettaja oli itselle vieras.

Opettaja tuki ongelmatilanteessa erittäin hyvin, tärkeää on että saa yhteyden heti kun tarvii.

Opettajani kävi kerran, loppuarvioinnissa harjoittelupaikalla, mutta oli informoinut että häneen tulee olla matalalla kynnyksellä yhteydessä, jos mitään kysyttävää. Mielestäni tämä oli toimiva käytäntö.!

Vastaajista 13 toi esiin päinvastaista palautetta, ja he kokivat, että opettaja ei ollut kiinnostunut ohjauksesta tai harjoittelun toteutumisesta. Vastaajat kokivat opettajien olevan huonosti tavoitettavissa.

Opettaja myöhästeli sovituista puhelinarvioinneista. Opettaja ei vastannut sähköpostitse lähettämiini kysymyksiin harjoittelu aikana (eikä sen jälkeen).

Ohjaava opettajani ei vastannut harjoittelujakson aikana yhtenkään lähettämääni sähköpostiin.

Opettaja ei vastannut ajoissa viesteihini. Tuli tunne, ettei ole ollenkaan kiinnostunut koko asiasta.

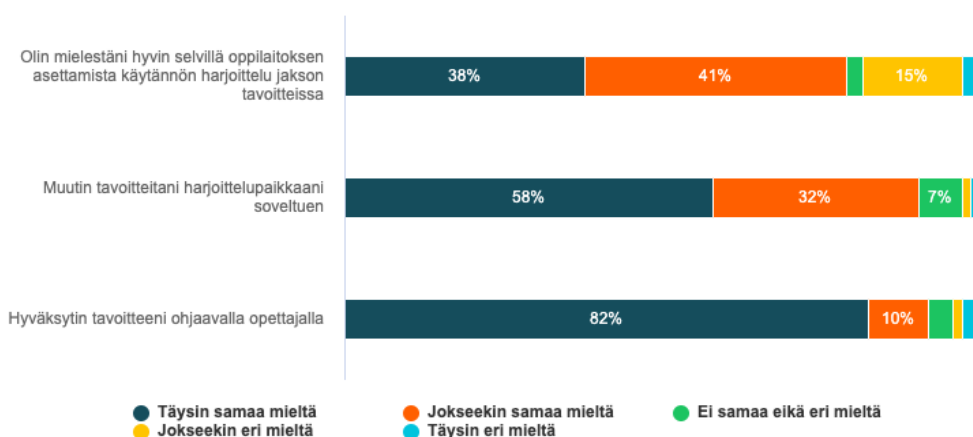
Opettajaani ei saanut yhteyttä harjoitteluni aikana, eikä opettajani ollut yhteydessä ohjaajaani. Koin kiusaamista harjoittelussa ohjaajani toimesta, enkä tiennyt miten olisin kertonut siitä ohjaavalle opettajalleni.

Opettajaa oli välillä vaikea saada kiinni ja hänen sähköpostivastauksissa kesti kauan.

.... Harva ohjaava opettaja edes kommentoi harjoittelun tavoitteita tai työvuorolistaa. Vastauksia maileihin saa odotella päiviä ja jopa pidempään.

5.5 Opiskelijan omat tavoitteet ja kehittyminen ohjauksessa

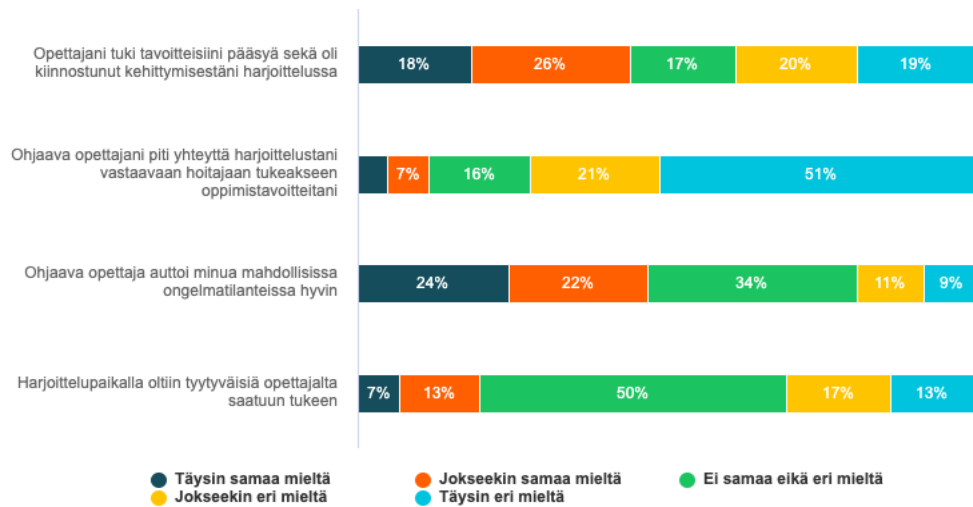
Vastaajista 92 % (n = 136) hyväksytti tavoitteensa ohjaavalla opettajalla sekä muutti tavoitteita harjoittelupaikkaan soveltuin. Hieman yli puolet (n = 117) vastaajista kertoi olevansa selvillä oppilaitoksen asettamista harjoittelujakson tavoitteista. (Kuva 8.)

Kuva 8. Opiskelijan omaan motivaatioon ja tavoitteisiin liittyvien väittämien vastausjakaumat (n = 149)

Alle puolet (n = 65) vastaajista koki opettajan tukevan tavoitteisiin pääsyä sekä olevan kiinnostunut opiskelijan kehittymisestä. Vastaajista 72 % (n = 108) oli sitä mieltä, ettei opettaja pitänyt yhteyttä harjoittelupaikan ohjaajaan

tukeakseen oppimistavoitteitani. Vastaajista 46 % (n = 69) sai hyvin apua ongelmatilanteisiin opettajalta. Puolet vastaajista ei osannut sanoa oltiinko opettajan työpanokseen tyytyväisiä harjoittelupaikalla.

Kuva 9. Opettajan tukeen liittyvien väittämien vastausjakauma (n = 149)

Avointen kysymysten vastauksista nousi esiin se, etteivät opettajien kanssa oltu yhteydessä muuten kuin yhden pakollisen sähköpostin verran:

Opettaja hyväksyi tavoitteet, häneen sai yhteyden sähköpostitse, luultavasti enemmän tukea olisi saanut jos tarvetta olisi ollut, itse täytyy ottaa yhteyttä jos kysyttävää tai tuen tarvetta on.

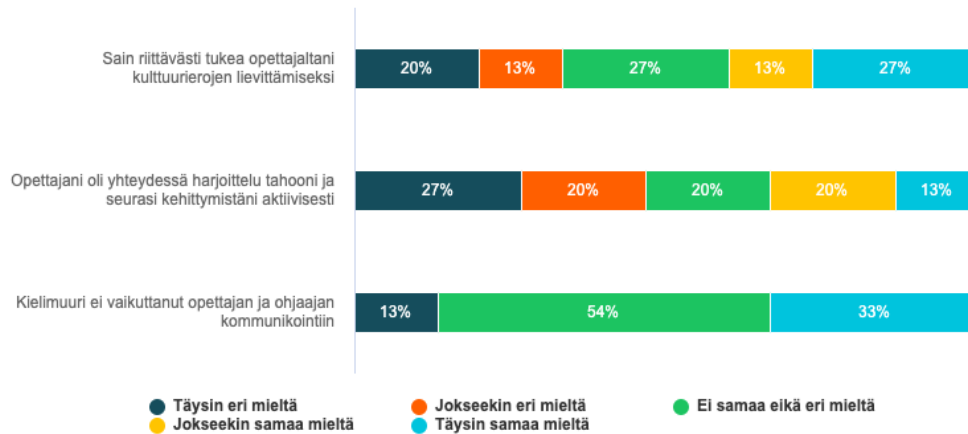
Ei oltu opettaja kanssa yhteydessä harjoittelun aikana muutoin, kuin laitoin hänelle tavoitteet ja kerroin kuulumiseni lyhyesti.

Opettajilla ei ole aikaa eikä resursseja tulla käymään työharjoittelupaikalla, eikä edes soittaa. Koulun tuki harjoitteluissa on pieni. Vain ongelmatilanteissa voidaan olla puhelimitse yhteydessä.

5.6 Kansainvälisen vaihdon aikainen tuki

Kaikista vastaajista 10 % (n = 15) oli suorittanut kansainvälisen vaihdon. 40 % (n = 6) vastaajista koki saavansa riittävästi tukea kulttuurierojen lievittämiksi. Tämä väittämä aiheutti hajontaa. Kielimuurin vaikutus opettajan

ja ohjaajan kommunikointiin koettiin vaikeaksi, eikä valtaosa (n = 8) vastaajista osannut tuoda selkeää kantaa esiin vastauksissa, vastaamalla *ei samaa eikä eri mieltä*. Kolmasosa (n = 7) vastaajista oli sitä mieltä, että opettaja seurasi aktiivisesti kehittymistä kansainvälisen vaihdon aikana.

Kuva 10. Kansainväliseen vaihdon aikana tapahtuvan tuen jakaumat (n = 15)

Kysymyksessä 14 vastaajia pyydettiin kertomaan kokemuksiaan kansainvälisen vaihtoon liittyvästä ohjauksesta. Vastauksia avoimeen kysymykseen saatiin 9 kappaletta. Neljä vastaajaa koki, ettei saanut tukea ongelmatilanteissa.

Vaihdossa ollessani en saanut opettajaani yhteyttä lainkaan ja se hankaloitti harjoittelun suorittamista suuresti. Ohjaava opettaja otti minuun yhteyttä ensimmäisen kerran toiseksi viimeisellä harjoitteluviikolla (3kk harjoittelu)

Opettaja ei ollut minuun yhteydessä vaihdon aikana kertaakaan. Ongelmatilanteessakaan hän ei vastannut

Avoimista vastauksista ilmeni myös, että ohjaavan opettajan ohjaus oli ollut parempaa kuin kotimaassa ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaus. Kansainvälisen vaihdon aikaisessa ohjauksessa käytettiin paljon sähköisiä menetelmiä, kuten sähköpostia:

Vaihdon aikana yhteistyö oli pääosin mielestäni runsaampaa kuin Suomessa tehdyissä harjoitteluissa, sillä opettajalla oli kokemusta

kansainvälisestä vaihdosta ja kohdemaan opettaja oli tämän myötä hänelle tuttu. Koin opettajan auttavan tarvittaessa ja antavan ohjausta hyvin.

Opettajan suunnalta kysyttiin kuulumisia, ja mahdollisiin kysymyksiin vastattiin sähköpostitse nopeasti. Opettaja seurasi harjoittelun etenemistäni blogini välityksellä.

6 POHDINTA

Työn merkitys oli omaa ammatillista kasvuani sekä hoitajana että ohjaajana kehittymistä ajatellen merkityksellinen. Olin aikaisemmin kuullut opiskelijoiden tyytymättömyydestä ja olin huolissani sähköisen yhteydenpidon kehittymisestä läsnäoloa korvaavana tekijänä. Tutkimukseen kerättyä tietoa opettajan roolista ohjauksen turvaajana ja läsnäolon merkityksestä harjoittelun aikana voin hyödyntää omassa roolissani valmiina ohjaajana harjoittelujakson aikana. Tiedostan ohjauksen tukemisen merkityksen opiskelijan tarpeita vastaavaksi, riippumatta opettajan läsnäolosta. Ymmärrän myös opiskelijan tarpeen tukeen, mikäli opettaja ei ole helposti tavoitettavissa. Osaan tunnistaa opettajan etäisyyden opiskelijan motivaatiota laskevana tekijänä.

Avoimiin kysymyksiin saadut vastaukset toivat lisäarvoa työn luotettavuudelle. Kyselyn toteuttaminen ja vastausten saanti olivat haasteellisia ajoituessa lähestyvää loma-aikaa. Tämä vaikutti työn luotettavuuteen tilastollisesti. Saatu tieto vahvistaa tulosten merkitystä, koska hajonta on suhteellisen pientä vastausten kesken. Merkityksellistä oli kysymysten kannalta se, että vastaajat vastasivat kaikkiin kysymyksiin.

Tutkimusmaailma on minulle aika uutta, mutta koin sen kiinnostavana ja Webropolin monipuolisena analysoinnin välineenä. Kysymysten laadinta selkeyttää toimintaani valmiina ammattihenkilönä asiakastyössä. Lisähaastetta tutkimukselle toi tutkijaparin vetäytyminen työstä tutkimustulosten jo tultua.

6.1 Opinnäytetyön tulosten tarkastelu

Lähtökohtaisesti opettajan tukea arvostettiin ja sitä koettiin olevan tarjolla tarvittaessa. Tyytyväisimpiä oltiin sähköiseen arviointiin, joka helpotti arvioinnin onnistumista myös kiireisillä osastoilla. Workseediä käytettiin ohjauksessa puolella vastaajista, joka voi vaikuttaa mielipiteeseen esimerkiksi siitä, kuinka opettajan tuen ja ohjauksen saanti toteutuu. Workseedin ideana on, että opettaja seuraa opiskelijan harjoittelua sähköisesti, mikä luonnollisesti vähentää esimerkiksi opettajan läsnäoloa loppuarvioinnissa.

Harjoittelupaikalla tai harjoittelujaksolla ei suoranaisesti ole merkittävää vaikutusta tulosten analysoinnissa. Esimerkiksi harjoittelujakson sisällön tyytyväisyyttä ei voida tässä tutkimuksessa selvittää, sillä Workseedin käyttöönoton jälkeen ohjaustyylit ovat muuttuneet, eivätkä vastaukset näin ollen ole verrattavia. Sähköisestä ohjauksesta tuli myös päinvastaista palautetta. Kokemuksia tuli myös esiin siitä, ettei opettaja ole ollut yhteydessä harjoittelun aikana juuri ollenkaan.

Opiskelijat olivat tulosten mukaan hyvin perillä oppilaitoksen asettamista tavoitteista. Tavoitteiden muuttaminen ja opettajalla niiden hyväksyttäminen tulee esiin myös avoimissa vastauksissa. Tavoitteet lähetettiin opettajalle ensimmäisen viikon aikana, joihin tämä antoi palautetta. Tämän koettiin tukevan oppimisprosessin etenemistä. Opettajan yhteydenpito harjoittelupaikkaan aiheutti hajontaa sen kallistuessa kokemukseen, että opettajalta odotettiin aktiivisempaa yhteydenpitoa. Tilastollisista vastauksista ilmeni myös, ettei puolet vastaajista osannut sanoa, oltiinko harjoittelupaikalla tyytyväisiä ohjaukseen koulun puolesta.

Arvioinnin tavoitteena on auttaa opiskelijaa pitämään yllä motivaatiota harjoittelun aikana. Opiskelijan motivoinnin tulee olla kannustavaa ja ohjaavaa, mitä vastaajat olivatkin kokeneet. Yleensä harjoittelujakson loppuksi pidetään loppuarviointi, johon opettaja osallistuu. Yli puolet vastasi, ettei opettaja tullut loppuarviointiin. Tätä tilastollista väittämää tukee myös avoimella kysymyksellä saadut vastaukset. Vastauksien perusteella voidaan todeta opettajien resurssien vähentyneen entisestään. Tutkimuksessa tuli myös ilmi, että sekä ammattitaitoa edistävän harjoittelun oppimistehtävistä,

että oppimispäiväkirjasta on luovuttu. Samaisesta aiheesta Tiainen (2017) on kirjoittanut väitöskirjassaan.

Vastaajat olivat tietoisia myös oman panoksensa tärkeydestä ennen harjoittelua, harjoittelun aikana sekä sen jälkeen. Ohjauksen ja tuen toteutumisen kannalta opiskelijalta vaaditaan tarvittavia opintoja eri harjoitteluja suoritettaessa. Suurin osa vastaajista oli suorittanut vaadittavat opinnot ennen harjoittelujakson toteutumista.

Yli puolet vastaajista oli asettanut harjoittelun alussa tavoitteet. Omien tavoitteiden sekä itsearvioinnin tärkeys korostuu omien vahvuuksien ja heikkouksien tuntemisessa sekä lisää itsevarmuutta harjoittelujen edetessä. Valtaosa vastaajista oli asettanut itselleen tavoitteet ennen harjoittelujakson alkua. Tiaisen (2017) väitöskirjassa puhutaan siitä, kuinka itsearviointi sekä tavoitteisiin pääsy vie jokaista oppijaa eteenpäin. Tutkimukseni vahvisti tämän väitöskirjassa osoitetun väitteen toteutuvan vastaajien keskuudessa. Tämä kertoo opiskelijoiden valmiuksista ja kehitymisestä ennen harjoitteluihin menoa sekä edellisten harjoittelujen mahdollisen palautteen rakenteellisuudesta.

Yli puolet vastaajista vastasi, että opettaja oli tavoitettavissa ja hänen käyntinsä suunniteltiin opiskelijan tarpeiden mukaan. Avoimien kysymyksiensä vastauksista myös ilmeni samaa, ja opettajien antamaa tukea keuhuttiin. Sähköisen ohjauksen käyttö on lisääntynyt tulosten mukaan. Kommunikointi tapahtuu opettajan kanssa suuressa määrin sähköpostitse sekä Workseedin kautta. Avoimien kysymysten vastauksissa ilmeni, ettei osa vastaajista kuitenkaan tavoittanut opettajaa halutessaan.

Kansainvälisessä vaihdossa olleet vastaajat kertoivat saaneensa hyvin tukea ja ohjausta vaihdon aikana, joka ei korreloi Malechan (2012) väitöskirjan kanssa. Vaihdoista vastaavan opettajan koettiin osaavan neuvoa opiskelijoita tarvittavissa harjoittelua koskevissa asioissa. Opettajan tuen koettiin olevan hyvää etäisyydestä huolimatta.

6.2 Luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan mitata validiteetilla ja reliabiliteetilla. Validiteetti kertoo tutkimuksen pätevyydestä ja siitä, onko tutkimus ja tutkittu tieto luotettavaa. Reliabiliteetti puolestaan ilmaisee sen, miten luotettavasti ja toistettavasti käytetty mittari mittaa haluttua ilmiötä. (Tilastokeskus 2019.) Yhdessä näillä voidaan mitata tutkimuksen kokonaisluotettavuutta, johon vaikuttavat myös aineistosta johtuvat virheet.

Opinnäytetyön luotettavuutta pyrittiin lisäämään lukemalla laajasti aihetta käsittelevää kirjallisuutta sekä valikoimaan lähdeaineistoksi mahdollisimman uutta kirjallisuutta. Lähdeviitteiden ja lähdeluettelon tekemiseen apuna käytettiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opinnäytetyön kirjallisia ohjeita Student.fi-sivustolta. Kyselylomakkeen tekoa ohjasivat opinnäytetyön teoreettinen viitekehys, tutkimusongelmat ja tarkoitus. Kyselylomake esiteltiin viidellä vastavalmistuneella sairaanhoitajalla, jotta saataisiin selville, ymmärrettiinkö kyselylomakkeessa käytetyt käsitteet oikein. Tutkimuksen luotettavuutta lisäsi tutkimustulosten keräys internetissä täytettävällä lomakkeella, jolloin vastaajien vastauksien manuaalista purkua ei tarvittu. Vastausten luotettavuutta lisäsi Webropol-palvelussa tekemäni asetus siten, ettei sama henkilö pysty vastaamaan kysymyksiin kuin kerran.

Validiteetin toteutumiseen vaikuttaa suuresti kyselylomakkeeseen tehtyjen kysymysten onnistuneisuus eli saadaanko niiden avulla ratkaisu haettuun tutkimusongelmaan (Tuomi 2008, 150). Tässä opinnäytetyössä kyselylomakkeita lähetettiin 1298 kpl, ja vastauksia saatiin 149 kpl. Vastausprosentiksi muodostui täten 11,5%, joka on prosentuaalisesti aika yleinen suuressa vastausmäärässä. Tutkimus ei alhaisen vastausprosentin vuoksi ole luotettava, ja näin ollen tuloksia ei voida yleistää. Tulokset kuitenkin antavat suuntaa siitä, miten sähköisen ohjauksen aikakausi alkaa näkyä ja millaista tukea opiskelijat kaipaavat. Alhaiseen vastausprosenttiin syynä voi olla esimerkiksi joululoman lähestyminen, eivätkä vastaajat mahdollisesti lue koulun sähköpostia usein.

6.3 Eettisyys

Eettisesti hyvä tieteellinen tutkimus noudattaa todenmukaisuutta tutkimustyössä sekä tarkastelee tuloksia kriittisesti mainiten myös mahdolliset puutokset (Hirsijärvi ym. 2009, 26). Tutkijan on noudatettava hyvää tieteellistä käytäntöä. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että muiden tutkijoiden työtä kunnioitetaan ja pidetään huolta hyvistä ja selkeistä lähdeviittauksista sekä vältetään plagiointia. Tutkijan on luvattava myös vastaajalle saatekirjeessä, että tiedot ovat luottamuksellisia ja tutkija on vaitiolovelvollinen ja salassapitovelvollinen aineistoonsa nähden. Kaikkien kyselyyn vastanneiden nimettömyys tulee toteutua. (Vilka 2007, 164 – 165.)

Opinnäytetyön tekemisessä tuli myös huomioida se, ettei työ sisältäisi eettisiä ongelmia. Tämän vuoksi kyselylomakkeella annettiin selkeät ohjeet siitä, kuinka kysely toteutetaan, minkä vuoksi ja pidetään huoli siitä, että kyselyyn vastaaja tietää vastaavansa nimettömästi. (Hirsijärvi 2009, 26).

Tutkimuseettinen edellyttää tutkimusluvan hakemista ennen tutkimuksen tekemistä (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 4 – 6).

Tähän tutkimukseen haettiin tutkimuslupa koulutusalaohjaaja Katri Ryttyläinen-Korhoselta ennen kyselytutkimuksen aloittamista, sillä tutkimus koskee Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Opinnäytetyössä noudatin tutkimuseettisiä ohjeita huolellisuudellani ja rehellisyydelläni. Käytin opinnäytetyössäni tieteellisen tutkimuksen mukaisia menettelemiä sekä käytin lähteitä huolellisesti. Teoriaosuudessa keräsin laajasti tietoa, minkä pohjalta tein kyselylomakkeen.

6.4 Johtopäätökset ja jatkotutkimusehdotukset

Tilastollisten tulosten mukaan vastaajat ovat olleet tyytyväisiä opettajilta saatuun tukeen ja ohjaukseen. Kysely tukee sitä, että opettajan läsnäolo ja saatavuus ovat tärkeitä koko harjoittelujakson ajan. Kun opiskelija tietää opettajan olevan tavoitettavissa, opiskelijalla on pienempi kynnys ottaa opettajaan yhteyttä. Avoimien kysymyksien vastauksista nousi esiin, että opettajan läsnäolo ja saatavuus nostivat opiskelijan motivaatiota. Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että yhteydenpidon toteutumisella on tärkeämpi merkitys kuin kanavalla, jolla yhteyttä pidetään. Tämä näkyy

esimerkiksi kansainvälisten vaihtoon vastanneiden tyytyväisyytenä sähköiseen kommunikointiin.

Opettajien saapuminen loppuarviointiin oli vähäistä, mutta tämä tutkimus ei käsittele tähän johtavia syitä. Kuitenkin, opettajan läsnäolo tai osallistumatta jättäminen arviointeihin koettiin negatiivisena. Tästä voidaan päätellä, että opiskelijat tarvitsevat kontaktin opettajaan harjoittelun edetessä ja sen aikana. Tutkimuksessa ei eritelty eri harjoitusjaksojen vaikutuksia tuen saantiin, vaan vastaukset pätevät koko tutkimusjoukkoon.

Tutkimuksen myötä jatkotutkimusaiheita nousi muutamia. Tässä tutkimuksessa keskityttiin opettajalta saatuun tukeen ja ohjaukseen, joten seuraavassa tutkimuksessa voitaisiin keskittyä esimerkiksi sähköiseen ohjaukseen, jota kuitenkin käytettiin jo puolella vastaajista. Paljon on puhuttu sähköisestä opettamisesta ja arvioinnista, ja seuraava tutkimus voisikin käsitellä sitä. Koko ajan kehittyvä verkko-opetus mahdollistaa etäopetuksen, mutta mielestäni sitä tulisi verrata myös paikan päällä tapahtuvaan ohjaukseen. Kysymys kuuluukin, kumpi on parempaa opetusta?

Avoimissa vastauksissa nousi usein esiin mielipide siitä, että ohjauksen laatu parani, jos opettajan läsnäolosta oltiin tietoisia tai opettaja oli itse aktiivinen. Tämän vuoksi ehdotuksena olisi tehdä tutkimus siitä, kuinka säännöllinen kommunikointi todellisuudessa vaikuttaa opiskelijan harjoittelun mielekkyyteen.

Tilastollisten vastausten perusteella vastaajat eivät olleet samaa eikä eri mieltä siitä, oliko opettaja ohjaavaan hoitajaan yhteydessä vai ei. Täten kolmas ehdotus jatkotutkimukseen olisi opettajien ja ohjaajien yhteistyötaidot. Kuinka opettajan läsnäolo joko sähköisesti tai konkreettisesti vaikuttaa opiskelijan harjoittelun onnistumiseen? Saako opiskelija esimerkiksi enemmän tukea tai parempaa oppia, kun opettajat ovat läsnä?

Viimeisenä tutkimusehdotus koskee opettajien kokemuksia ohjauksen ja tuen toteutumisesta, sillä tämä tutkimus käsitteli asiaa opiskelijoiden näkökulmasta, ja nämä kaksi näkökulmaa ovat eroavaisia. Tässä tutkimuksessa nähtäisiin

myös mahdolliset samankaltaisuudet, mahdolliset resurssivajaukset ja kehittämistarpeet.

LÄHTEET

Analysoi ja visualisoi s.a. Webropol. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://webropol.fi/kysely-ja-raportointityokalu/analysoi-ja-visualisoi/> [viitattu 15.11.2019].

Anttila, P. 2013 Taitojen ja luovien alojen arvioinnin kysymyksiä. Teoksessa A. Räisänen (toim.) Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset, 3, 90 – 99.

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351.

Elomaa, L., Lankanmaa, R.L., Paltta, H., Saarikoski, M. & Sulosaari, V. 2008. Taitava harjoittelun ohjaaja. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Eriksson, E., Korhonen, T., Merasto, M. & Moisio, E.-L. 2015. Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen – Sairaanhoidajakoulutuksen tulevaisuus -hanke. Ammattikorkeakoulujen terveysalan verkosto, Suomen sairaanhoitajaliitto ry. Porvoo: Bookwell Oy.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 77/453/EEC.PDF-dokumentti. 14.3.2001 Saatavissa: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/19/oj> viitattu 28.7.2019].

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EC. WWW-dokumentti. 7.9.2005. Saatavissa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/%20EN/TXT/HTML/?uri=%20CELEX:32005L0036&from=FI> [viitattu 28.7.2019].

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/55/EU. WWW-dokumentti. 28.12.2013. Saatavissa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32005L0036&from=FI> [viitattu 28.7.2019]

Flott, E.A. & Linden, L. 2016. The clinical learning environment in nursing education: a concept analysis. *Journal of Advanced Nursing* 3, 301– 313.

Harrison-White, K. & Owens, J. 2018. Nurse link lecturers' perceptions of the challenges facing student nurses in clinical learning environments: A qualitative study. *Nurse Education in Practice* 32, 78 – 83.

Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. 7. uudistettu painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Heinonen, N. 2004. Terveysalan koulutuksen työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu – Suositus sosiaali- ja terveysalan yksiköille. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Helminen, K., Tossavainen, K. & Turunen, H. 2014. Assessing clinical practice of student nurses: Views of teachers, mentors and students. *Nurse Education Today* 34, 1161 – 1166.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 15. painos
Helsinki: Tammi.

Helsingin – ja uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) s.a. Opiskelijaohjauksen
käsikirja 1 & 2.

Jobiili. 2017. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.jobiili.fi/#/read-more>
[viitattu 28.8.2019].

Karjalainen, T., Ruotsalainen, H., Sivonen, P., Tuomikoski A.-M., Huhtala, S.
& Kääriäinen, M. 2015. Opiskelijaohjaajien arviot omasta
ohjausosaamisestaan. *Hoitotiede* 3, 183 – 198.

Kempainen, A. 2018. Erikoistuja tarvitsee palautetta, Helsingin yliopisto.

Keurulainen, H. 2013. Pelisääntöjä arviointipäätösten tekemistä varten.
Teoksessa A. Räisänen (toim.) Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt.
Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 3, 37 – 60.

Keurulainen, H. 2018. Arvioinnin komponentit ammatillisessa koulutuksessa.
Teoksessa: Innokkaasti edellä kävijänä! Kohti opetus- ja ohjaus henkilöstön
uudistuvia identiteetti positiioita. Parasta osaamista- verkostohanke.
Raudasoja, A., Norontaus, A. & Ylitervo, R, (toim.) *HAMKin e-julkaisuja*
8/2018, 90-99

Korkeakoulutuksen kehittämishankkeet 2018 – 2020.

Lehtoranta, P., Leivo, H. & Haapasalo, S. 2006. Miten ohjaat työssäoppijoita?
Terttu-projekteissa kehitetty koulutusmateriaali työpaikkojen ja yritysten
työpaikkaohjaajille. Helsinki: Yliopistopaino.

Lehtoranta, P. & Aalto, A. 2003. Tukea työssäoppimiseen – Terttu projektissa
koottuja kokemuksia opettajan ja työpaikkaohjaajan toiminnasta
työssäoppimissa olevan opiskelijan tukena. Kuntoutusäätiö, Helsinki.

Luoja, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun toimintamalli. Väitöskirja,
Tampereen yliopisto.

Malecha, A., Tart, K., Junious, D.L. 2012. Foreign-born nursing students in the
United States: a literature review. *Journal of Professional Nursing* 28, 297 –
305.

Mykrä, T. 2007. Työpaikkaohjaaja oppimisen edistäjänä -opiskelijan
ohjaaminen ja arviointi työpaikalla. Vammala: Educa-Instituutti Oy.

Opetusministeriö. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon.
Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja
vähimmäisopintopisteet. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä.
WWW-dokumentti. Saatavissa:
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80112/tr24.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Luettu 06.07.2019, [viitattu 3.9.2019].

Opetusministeriö. 2010. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon: Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työmuistioita ja selvityksiä 2010:6. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80112/tr24.pdf> [viitattu 10.8.2019].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2019. Tutkintoon johtavan koulutuksen kehittäminen tukemaan sosiaali- ja terveystieteiden uudistamista. WWW-dokumentti. Saatavissa: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161661/OKM_24_2019_Tutkintoonjohtavakoulutus.pdf [viitattu 30.10.2019].

Pitkänen, S., Kääriäinen, M., Oikarainen, A., Tuomikoski, A.M., Elo, S., Ruotsalainen, H., Saarikoski, M., Kärsämänoja, T. & Mikkonen, K. 2018. Healthcare student's evaluation of the clinical learning environment and supervision – a cross-sectional study. *Nurse Education Today* 62, 143 –149.

Pitkälampi, M., Eriksson, E. & Kekki, P. 2011. Teachers' experiences of English-language-taught degree programs within health care sector of Finnish polytechnics. *Nurse Education Today* 31, 553 – 557.

Reljić, N., Pajnkihar, M. & Fekonja, M. 2019. Self-reflection during first clinical practice: The experiences of nursing students. *Nurse Education Today* 72, 61 – 66.

Saarikoski, M., Leino-Kilpi, H. & Kaila, P. 2009a. Kliininen oppimisympäristö ja ohjaus hoitajaopiskelijoiden kokemana – muutokset kymmenvuotiskaudella. *Hoitotiede* 21, 163 – 173.

Saarikoski, M., Warne, T., Kaila, P. & Leino-Kilpi, H. 2009b. The role of the nurse teacher in clinical practice: An empirical study of Finnish student nurse experiences. *Nurse Education Today* 29, 595 – 600.

Salmela, M. 2004. Sairaanhoidajaopiskelijoiden hoitamisen taidot ja niiden opetus ammattikorkeakoulussa. Opiskelijoiden, opettajien ja ohjaajien arviot. Turun yliopisto: Turku.

Sairaanhoidajat.fi s.a. Ammatillinen osaaminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://sairaanhoidajat.fi/wp-content/uploads/2015/09/Sairaanhoidajan-ammattillinen-osaaminen.pdf> [viitattu: 27.7.2019]

Sairaanhoidajaksi kasvattaminen – Sairaanhoidajakoulutus ja siinä käytetyt oppikirjat Suomessa vuoteen 1867. WWW-dokumentti <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/19723/sairanh.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 7.7.2019].

Sirviö, P., Fors, R., Meriläinen, M., Koivisto, K. & Sandelin, P. 2016. Sairaanhoidajan työn tulevaisuus. Teoksessa K. Koivisto & Sandelin, P. (toim.) Sairaanhoidajakoulutusta 120 vuotta Oulussa – Aputyöstä asiantuntijaksi - juhlaulkaisu. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 33.

WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2016112930049> [viitattu 28.8.2019].

Teuho, S., Roto, H., Sulonen, T., Vikberg-Aaltonen, P. & Sankelo, M. 2017. Terveysalan opiskelijoiden kielteiset kokemukset harjoittelun aikana. *Tutkiva hoitotyö* 1, 10 – 17.

Tiainen, A.-I. 2017. Sairaanhoidajaopiskelijoiden harjoittelun ohjaajien ohjausorientaatio ja sen muutokset 1999 – 2010. Itä-Suomen yliopisto. Filosofinen tiedekunta. Väitöskirja.

Tilastokeskus s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: www.stat.fi/meta/kas/realibiliteetti.html [viitattu 20.11.2019]

Tuomi, J. 2008. Tutki ja lue. Johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. 1.-2. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Tuomikoski, A.M. 2019. Sairaanhoidajien opiskelijaohjaus- osaaminen ja ohjaajakoulutuksen vaikutus osaamiseen. Oulun yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789526222998.pdf> [viitattu 28.8.2019].

Uusitalo, T. 2013. Terveysalan opettajien näkemyksiä tuutoroinnista ja mentoroinnista.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014.

Vilka H. 2007. Tutki ja mittaa – Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Väisänen, I. 2015. Hoitotyön opettajien näkemyksiä sairaanhoidajaopiskelijoiden moniammatillisen koulutuksen toteuttamisesta. Itä-Suomen yliopisto. Terveystieteiden tiedekunta. Progradu-tutkielma. WWW-dokumentti Saatavissa: http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20150466/urn_nbn_fi_uef-20150466.pdf [viitattu 28.8.2019].

Vänskä, K., Laitinen-Väänänen, S. & Kettunen, T. 2011. Onnistuuko ohjaus? Sosiaali- ja terveysalan ohjaustyössä kehittyminen. 1. painos. Helsinki: Edita.

Webropol. s.a. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://webropol.fi/> [viitattu 15.11.2019].

LIITTEET
Muuttujataulukko

Liite 1.

Tutkimusongelma	Kysymysalue	Teoreettinen tarkastelu ja sivunumero	Kysymykset ja väittämät
	Taustatekijät, Oma työpanos	Ammattitaitoa edistäväharjoittelu s.8	1-4, 5.1-5.3
Miten hoitotyön opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toteutuneen?	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu	Ammattitaitoa edistävä harjoittelu s.7-8	5.1-5.4, 10.1-10.4
Minkälaista tukea hoitotyönopiskelijat saivat opettajilta ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana?	Opettajan läsnäolo, Opettajan tuki	Ohjaaminen ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa s.8-9 Mentorointi koulun puolesta.9	6.1-6.7, 7.1-7.4,11
Miten hoitotyön opiskelijat kokevat ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen toteutuneen?	Oppiminen ja kehittyminen	Opiskelijan kehittyminen oppiessa, Palaute ja arviointi, Ammattitaitoa edistävän harjoittelun tavoitteet, s. 12-14	8.1-8.3- 9.1-9.4
Minkälaisia tukea hoitotyönopiskelijat saivat opettajilta ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana?	Kansainvälisyys	Kansainvälinen vaihto s.14	12-14

Hyvä opiskelijakollegamme,

Olemme 2017 vuonna aloittaneita sairaanhoitajaopiskelijoita Kotkan kampukselta. Opinnäytetyönämme teemme tutkimuksen hoitotyöopiskelijoiden ammattitaitoa edistävän harjoittelun tuen ja ohjauksen toteutumisesta opettajien toimesta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana opettajilta saadusta tuesta ja ohjauksesta. **Sinun** kokemuksesi ja ajatuksesi ovat meille ensiarvoisen tärkeää tietoa tutkimuksemme kannalta.

Tutkimuksemme toteutetaan kyselytutkimuksena, johon toivomme sinun vastaavan rehellisesti omien kokemustesi mukaisesti. Osallistumiseen vaaditaan ainoastaan kyselylomakkeeseen vastaamista, joka vie aikaa 5-10 minuuttia. Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja luottamuksellista. Kyselylomakkeet käsitellään anonyymeina ja ne hävitetään asian mukaisesti aineiston analysoinnin jälkeen. Tutkimukseen kerätään vain tilastollista tietoa vastausten perusteella. Nimiä ei tutkimukseen liitetä.

Kyselyyn vastaamiseen aikaa on kaksi viikkoa, jonka jälkeen analysoimme tulokset. Kiitämme sinua, jo etukäteen yhteistyöstä!

Alla linkki kyselyyn:

<https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/b4254c2f-3783-45fd-952d-88d9cdabddc5?displayId=Fin1859916>

Yhteistyöterveisin,

Jenna Pirttijärvi ja Ida Lahtinen

ojepi014@edu.xamk.fi , oidla002@edu.xamk.fi

Xamk, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Kotkan kampus

Opinnäytetyömme ohjaavana opettajana toimii Sari Engelhardt.

KYSELYLOMAKE (toteutettu Webropol-alustalla)**1. Valitse alla olevista****Ikäsi...**

- 19-24
- 25-35
- 36-45
- 46-55
- 56 tai yli

2. Valitse alla olevista vaihtoehdoista**Opiskelen...**

- sairaanhoitajaksi
- ensihoitajaksi
- terveydenhoitajaksi

3. Valitse alla olevista vaihtoehdoista**Viimeisin suorittamani harjoittelu oli..**

- Hoitotyön ammatilliset perusteet
- Kliininen harjoittelu 1
- Kliininen harjoittelu 2
- Perhe-ja yhteisöhoitotyön harjoittelu
- Asiantuntijuuden kehittyminen harjoittelu 1
- Asiantuntijuuden kehittyminen harjoittelu 2
- Terveydenhoitajantyön harjoittelu

4. Valitse alla olevista vaihtoehdoista**Harjoitteluni ohjauksessa käytettiin Workseed-ohjelmaa...**

- Kyllä
- Ei

5. Vastaa seuraaviin väittämiin koskien ammattitaitoa edistävästä harjoittelun toteutumista

Ennen harjoittelua...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei eri eikä samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Sain selkeät ohjeet harjoittelupaikan varaamiseksi	☐	☐	☐	☐	☐
Olin suorittanut vaadittavat opinnot harjoittelua varten	☐	☐	☐	☐	☐
Laadin henkilökohtaiset tavoitteeni	☐	☐	☐	☐	☐

6. Vastaa seuraaviin väittämiin koskien ohjaamisen toteutumista ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa

Harjoitteluni aikana...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ohjaava opettajani antoi minulle riittävästi ohjausta	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaava opettajani motivoi minua	☐	☐	☐	☐	☐
Sain säännöllisesti rakentavaa palautetta	☐	☐	☐	☐	☐
Saamani ohjaus perustui asettamiini tavoitteisiin	☐	☐	☐	☐	☐
Osasin arvioida itseäni realistisesti harjoittelujakson aikana tavoitteiden pohjalta	☐	☐	☐	☐	☐
Tein erilaisia oppimistehtäviä kuten esimerkiksi oppimispäiväkirjaa	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaavalla opettajallani oli mielestäni asiantuntemusta ohjauksesta	☐	☐	☐	☐	☐

7. Vastaa seuraaviin väittämiin opettajan läsnäolosta

Harjoitteluni aikana...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Ohjaava opettajani antoi minulle riittävästi tukea	☐	☐	☐	☐	☐
Koin, että ohjaava opettajani oli tavoitettavissa	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaavan opettajan käynnit suunniteltiin tarpeitteni mukaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaava opettajani kävi harjoittelupaikalla tarpeeksi usein	☐	☐	☐	☐	☐

8. Vastaa seuraaviin väittämiin koskien omaa panostasi

Harjoitteluni aikana...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Olin mielestäni hyvin selvillä oppilaitoksen asettamista käytännön harjoittelu jakson tavoitteissa	☐	☐	☐	☐	☐
Muutin tavoitteitani harjoittelupaikkaani soveltuen	☐	☐	☐	☐	☐
Hyväksyin tavoitteeni ohjaavalla opettajalla	☐	☐	☐	☐	☐

9. Vastaa seuraaviin väittämiin koskien opettajan tukea

Harjoitteluni aikana...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Opettajani tuki tavoitteisiini pääsyä sekä oli kiinnostunut kehittymisestäni harjoittelussa	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaava opettajani piti yhteyttä harjoittelustani vastaavaan hoitajaan tukeakseen oppimistavoitteitani	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaava opettaja auttoi minua mahdollisissa ongelmatilanteissa hyvin	☐	☐	☐	☐	☐
Harjoittelupaikalla oltiin tyytyväisiä opettajalta saatuun tukeen	☐	☐	☐	☐	☐

10. Vastaa seuraaviin väittämiin

Harjoitteluni lopuksi...

	Kyllä	Ei
Opettaja saapui loppuarviointiini	☐	☐
Loppuarviointini tehtiin sähköisesti	☐	☐
Olisin toivonut loppuarviointiin opettajaa paikalle	☐	☐
Minulla oli mahdollisuus käydä läpi harjoitteluprosessi opettajan kanssa	☐	☐

11. Halutessasi kerro vapaasti opettajaltasi saamasta ohjauksesta ja tuesta koskien viimeistä harjoitteluasi

12. Oletko ollut kansainvälisessä vaihdossa

- Kyllä
 En

13. Vastasitte olleenne kansainvälisessä vaihdossa

Vastaa alla oleviin väittämiin vaihdon aikana tapahtuneesta ohjauksesta...

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
Sain riittävästi tukea opettajaltani kulttuurierojen lievittämiseksi	☐	☒	☐	☐	☐
Opettajani oli yhteydessä harjoittelu tahooni ja seurasi kehittymistäni aktiivisesti	☐	☐	☐	☐	☐
Kielimuuri ei vaikuttanut opettajan ja ohjaajan kommunikointiin	☐	☐	☐	☐	☐

14. Halutessasi kerro vapaasti opettajaltasi saamasta ohjauksesta ja tuesta koskien kansainvälistä vaihtoa.

Tutkimuksen tekijä, nimi ja vuosi	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite	Tutkimusmenetelmä ja -alue	Tulokset ja pohdinta
Harrison-White K & Owens J, 2018 Nurse link lecturers' perceptions of the challenges facing student nurses in clinical learning environments: A qualitative study, Oxford	Tutkimuksen tarkoituksena oli kerätä tieto lehtoreiden näkemyksistä sairaanhoidon opiskelijoiden klinisen työympäristön haasteista.	Tutkimus tehtiin haastattelun avulla	Tutkimuksen mukaan lehtoreiden ajateltiin vaikuttavan merkittävästi sairaanhoitaja opiskelijoiden oppimiseen.
Karapuu A-M, 2015, Blogi hoitotyön opettajan ja ohjaaja yhteydenpidon ja yhteistyön välineenä ohjatussa harjoittelussa, Pro Gradututkielma, Turun yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata opettajan ja ohjaajan välistä yhteistyötä ja yhteydenpitoa ohjatussa harjoittelussa	Tutkimusaineisto koostui Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ohjatun harjoittelun ohjaajista. Ohjaajat kirjoittivat opiskelijan ja opettajan kanssa blogia Moodle-oppimisympäristöllä harjoittelun ajan. Ohjaajat (n=31) vastasivat harjoittelun jälkeen Webropol-pohjaiseen kyselyyn. Aineisto analysoitiin kuvailevin tilastollisin menetelmin SPSS-ohjelman avulla	Tutkimuksen perusteella ohjaajat kokivat tarvitsevansa opettajaa harjoittelun aikana ja opettajaan otettiin yhteyttä opiskelijaa koskeissa ongelmissa. Yhteyttä opettajaan pidettiin sähköpostin ja puhelimen avulla, mutta myös kasvotusten tapaamalla. Suurin osa (77%) ohjaajista tapasi opettajaa kasvotusten, mutta vajaa neljäsosa (20%) ei tavannut opettajaa lainkaan harjoittelun aikana. Ohjaajat eivät kokeneet blogia mielekkääksi

			opettajan ja ohjaajan välisen yhteydenpidon välineeksi. Blogikirjoittaminen ei lisännyt opettajan ja ohjaajan yhteistyötä eikä sitä nähty teorian ja käytännön välisen "kuilun" kaventajana. Blogikirjoittaminen vähensi sähköpostin käyttöä yhteydenpidon välineenä harjoittelun aikana.
Kemppainen A, 2018. Erikoistuja tarvitsee palautetta, Helsingin yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena Verkkokyselyn tarkoituksena erikoistumiskoulutuksen laatua Helsingin yliopistossa.	Tutkimus aineistoa kerättiin verkkokyselyllä keväällä 2017. Kyselyyn vastanneita oli 281. Tutkimus oli kvantitatiivinen.	Tutkimus osoitti että, palautekeskusteluun ja ohjaukseen on varattu liian vähän aikaa opettajan ja ohjaajan kanssa.
Kinnunen A, 2019 Hoitotyön kliininen harjoittelu opiskelijamoduulina, Pro gradu, Itä-Suomen yliopisto	Tutkielman tarkoituksena oli kuvata sairaanhoitajaopiskelijoiden ja heidän ohjaajiensa kokemuksia opiskelijamoduulimallin mukaan toteutetusta kliinisestä harjoittelusta. Tavoite oli tuottaa tietoa siitä, kuinka opiskelijamoduulissa harjoittelu tukee sairaanhoitajaopiskelijoiden oppimista.	Aineisto kerättiin opiskelijoille (n = 31) ja ohjaajille (n = 9) suunnatuilla kyselyillä, jotka sisälsivät luokittelu- ja järjestysasteikollisia muuttujia sekä avoimia kysymyksiä. Määrälliset vastaukset raportoidaan frekvenssein ja prosentein. Laadullinen aineisto analysoitiin teoriaohjaavaa	Tulosten mukaan opiskelijamoduuli harjoittelussa oppimista tukeva systemaattinen perehdytys, opiskelijamyönteinen ilmapiiri sekä motivoituneet ja sitoutuneet ohjaajat. Vertaisoppiminen kehittää ammatillisia taitoja ja vähensi oppimiseen liittyvää epävarmuutta

		sisällönanalyysiä mukailleen	
Koivusalo H, 2014, Teoriakatsaus hoitotyön opettajuuteen ja opettajan ammatti-identiteettiin, Pro gradu-tutkielma, Tampereen yliopisto	Tutkimuksen teoriakatsauksen tarkoituksena oli poimia ajankohtaista tutkimustietoa hoitotyön opettajuudesta ja opettajan ammatti-identiteetistä. Työn tavoitteena oli ymmärryksen lisääminen opettajista ja opettajan kehittymisestä	Kirjallisuuskatsaus	Johtopäätöksenä voidaan todeta, että hoitotyön opettajuuden kehittyminen on vaativa prosessi. Hoitotyön opettajana kehittyminen vaatii jatkuvaa reflektointia ja itsensä, tietojensa ja taitojensa kehittämistä
Luoja K, 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun toimintamalli. Väitöskirja, Tampereen yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena oli luoda ja kuvata toimintamalli, jonka avulla voidaan kehittää ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjausta ohjaajien näkökulmasta. Toimintamallin tavoitteena voidaan kehittää ohjaajien toteuttamaa opiskelijaohjausta.	Tutkimus tehtiin viidessä eri vaiheessa laadullisena tutkimuksena.	Tulosten mukaan ohjaajaominaisuudet toteutuivat hyvin ja ohjaustaitonsa vastaajat kokivat melko hyviksi. Ohjaajat eivät kokeneet tuntevansa opetussuunnitelmaa tarpeeksi hyvin, arvioidakseen opiskelijoita. Tulosten mukaan arviointimenettelyn yhdenmukaistaminen opettajan ja ohjaajan kanssa takaisivat laadukkaamman opiskelijaohjauksen.
Malecha ym., 2012, USA	Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella USA:ssa sairaanhoitajaksi opiskelevien	Tutkimus tehtiin kirjallisuuskatsauksena	Tutkimuksen mukaan stressitekijöitä olivat: kieli ja kommunikaatiokyky

	ulkomaalaisten stressitekijöitä.		symykset, syrjintä, ennakkoluulot ja tuen puute, kulttuuriset kysymykset sekä yksinäisyys, eristyneisyys, ulkopuolisuus.
Mattila, Pitkämä & Eriksson, 2010, Suomi	Tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia kansainvälisten sairaanhoidon opiskelijoiden kokemuksia suomalaisessa terveydenhuoltojärjestelmässä.	Tutkimus tehtiin haastatteluna 14. kansainvälisen harjoittelun suorittaneelle sairaanhoitajaopiskelijaa	Tutkimuksen mukaan positiivisina kokemuksina koettiin ryhmään kuulumisen tunne, ammatillisen kasvun toteutuminen, toimiminen työryhmässä.
Pitkämä S, 2018, Healthcare students' evaluation of the clinical learning environment and supervision – a cross-sectional study, Oulun yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla terveysalan opiskelijoiden tyytyväisyys opiskelijaohjauksen sekä tyytyväisyyttä selittävät tekijät	Poikkileikkaustutkimus n=1973 opiskelijaa Clinical Learning Environment Scale (CLES) Suomi	Yli puolella vastanneista oli nimetty ohjaaja, ja ohjaus tapahtui suunnitellusti. Opiskelijat arvioivat yleisesti ohjauksen hyväksi
Strandel-Laine C, 2019 Nursing student–nurse teacher cooperation using mobile technology during the clinical practicum, Väitöskirja, Turun yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata mobiililaitteiden käyttöä opiskelijan ja opettajan välisessä harjoittelun aikaisessa ohjauksessa,	Tutkimus oli kolmivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa tehtiin integratiivinen katsaus mobiililaitteiden käytöstä hoitotyön opiskelijan ja opettajan välisessä harjoittelun aikaisessa ohjauksessa. Toisessa vaiheessa jatkokehitettiin kliininen	Tämä tutkimus osoittaa mobiiliohjausinterventiolla olevan potentiaalia edistää hoitotyön opettajan pedagogisen ohjauksen laatua. Ja tämä soveltuu myös vaihtoehtoiseksi ohjausmenetelmäksi tukemaan opiskelijan klinisiä oppimistuloksia.

		<p>oppimisympäristö , ohjaus ja opettaja (CLES+T) -mittaria sekä kehitettiin mobiiliapplikaatio Study@Campus Pro (App) ja mobiiliohjausinterventio (MCI). Viimeisessä vaiheessa toteutettiin satunnaistettu kontrolloitu tutkimus, jossa mitattiin mobiiliohjausinterventio vaikuttavuutta hoitotyön opiskelijoiden kliinisiin oppimistuloksiin, yksilösidonnaisiin (kompetenssi ja minäpystyvyys) ja kontekstisidonnaisiin (kliinisen oppimisympäristön laatu) seuraavilla mittareilla: (1) Sairaanhoidajien ammattipätevyysmittari (NCS), (2) Self-efficacy in Clinical Performance (SECP) -mittari ja (3) CLES+T2 -mittari.</p>	
<p>Tuomikoski A-M, 2019 Sairaanhoidajien opiskelijaohjaus saaminen ja ohjaajakoulutuksen vaikutuksen</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata ja selittää sairaanhoidajien opiskelijaohjaus saamista sekä arvioida</p>	<p>Tutkimus oli nelivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa kuvailtiin järjestelmällisen katsauksen</p>	<p>Järjestelmällisen katsauksen mukaan sairaanhoidajien opiskelijaohjaus saaminen muodostui</p>

<p>osaamiseen, Väitöskirja, Oulun yliopisto</p>	<p>ohjaajakoulutuksen vaikutuksia sairaanhoitajien opiskelijaohjauksen saamiseen. Tavoite oli vahvistaa hoitotieteen tietoperustaa ja tuottaa uutta tietoa opiskelijaohjaajien osaamisesta ohjaajakoulutuksen kehittämiseksi</p>	<p>avulla sairaanhoitajien kokemuksia opiskelijoiden ohjaamisessa tarvittavasta osaamisesta ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana.</p>	<p>seitsemästä osaamisen alueesta. Opiskelijaohjauksen osaamisen mittarin psykometriset ominaisuudet todettiin hyviksi. Sairaanhoitajat arvioivat opiskelijaohjauksen saamisen tason tyydyttäväksi tai hyväksi. Sairaanhoitajat profiloituivat ohjausosaamisen osalta taitavaan kehittäjään, osaavaan soveltajaan ja aloittelijaan. Ohjaajakoulutus edisti ohjausosaamista</p>
<p>Uusitalo T, 2013 Terveysalan opettajien näkemyksiä tuutoroinnista ja mentoroinnista</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää terveysalan opettajien näkemyksiä ohjauksesta, tuutoroinnista ja mentoroinnista. Tutkimuksen tavoitteena on saada tietoa, mitkä tekijät liittyvät tuutorointiin ja mentorointiin sekä niiden onnistumiseen</p>	<p>Tutkimuksessa käytettiin sähköistä kyselylomaketta, johon opettajat vastasivat</p>	<p>Tutkimustulokset osoittivat että, tuutorointi tukee opiskelijan urasuunnitelmia ja valmistumista normaiaikaisesti, mistä 97 % vastaajista oli samaa mieltä. Tutkimus osoitti myös, että opettajat (n=23) toivoivat enemmän resursseja tuutoroinnin toteutukseen, koska tällä hetkellä opettajat toteuttavat tuutorointia osin omalla ajalla. Tämä takaisi laadukkaamman</p>

			opiskelija ohjauksen.
Väisänen I, 2015, Hoitotyön opettajien näkemyksiä sairaanhoitaja opiskelijoiden moniammatillisen koulutuksen toteuttamisesta, Progradu-tutkielma, Itä-Suomen yliopisto	Tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa hoitotyön opettajien näkemyksiä sairaanhoitajaopiskelijoiden moniammatillisen koulutuksen toteuttamisesta. Lisäksi tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa hoitotyön opettajien näkemyksiä sairaanhoitajien ja lääkäreiden välisen moniammatillisen yhteistyön kehittymiseen vaikuttaneista tekijöistä. Tavoitteena oli hyödyntää saatua tietoa kehitettäessä sairaanhoitajaopiskelijoiden moniammatillista koulutusta.	Ryhmähaastattelut, joihin osallistui yhteensä 10 hoitotyön opettajaa, toteutettiin keväällä 2014 ja aineisto analysoitiin sisällön analyysillä.	Tutkimustulokset osoittivat, että moniammatillisen koulutuksen toteuttamiseen vaikuttivat organisaatiotason tekijät kuten niukat resurssit, osallistujatahojen erilainen asennoituminen sekä sairaanhoitaja- ja lääketieteen opiskelijoiden koulutusorganisaatioiden maantieteellisesti erillinen sijainti.

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖN TUTKIMUSLUPAHAKEMUS
JA TUTKIMUSSUUNNITELMA

XAMK
16-12-2019
SAAPUNUT

HENKILÖTIEDOT

Nimi Jenna Pirttijärvi / Ida Lahtinen	
Puhelin [REDACTED]	
Lähiosoite [REDACTED]	
Korkeakoulu / tiedekunta Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Kotkan kampus, Hyvinvointi	
Tutkimustyön aihe Hoitotyön opiskelijoiden kokemuksia ohjaavan opettajan antamasta tuesta ja ohjauksesta ammattitaitoa edistävässä harjoittelussa	
Tutkimuskohde (kuvattava tarkasti ja yksiselitteisesti) Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun eri vuorikurskien hoitotyön opiskelijat, kaikilta kampuksilta	
Tutkimustyön ohjaaja Sari Engelhardt	
Alustava tutkimussuunnitelma (kirjoitetaan lyhyesti tähän) Tarkoituksena on selvittää hoitotyöopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun aikana opettajalta saadusta tuesta ja ohjauksesta. Tavoitteena on löytää niitä tekijöitä, joiden perusteella voitaisiin kehittää ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaukseen liittyvää toimintaa, jos siihen tulosten mukaan on tarvetta. Tutkimus tehdään kyselytutkimuksella, opiskelijat saavat webropol lomakkeelle linkin saatekirjeen kanssa ja vastaavat niihin nimettömästi.	
Tutkimuksen arvioitu valmistusaika 1-2/2020	Empiirisen osuuden toteutusaikataulu 12/2019-1/2020
Tulosten esittäminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle. Alustava ajankohta 1-2/2020	Hakemuksen liitteiden lukumäärä 1

PAIKKA, PÄIVÄYS JA HAKIJAN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 4, 12, 2019 Jenna Pirttijärvi / Ida Lahtinen

HAKEMUS ON

HYVÄKSYTTY
 HYLÄTTY

PAIKKA, PÄIVÄYS JA KÄSITTELYÄN ALLEKIRJOITUS SEKÄ NIMENSELVENNYS

MIKKELI 13, 12, 2019 Katri Ryttyläinen-Korhonen

KÄSITTELYÄ

Hyvinvointi: koulutusalaohjaaja Katri Ryttyläinen-Korhonen
Talous- ja kulttuuri: koulutusalaohjaaja Matti Ikonen
Tekniikka: koulutusalaohjaaja Merja Koivisto
Muut: vararehtori Mirja Toikka

HAKIJA

Allekirjoita hakemus ja liitit tutkimussuunnitelma hakemukseen.
Lähetä hakemus ja liitteet osoitteeseen: 16.12.2019
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy
PL 68
50101 Mikkelä

Katri Ryttyläinen-Korhonen
koulutusalaohjaaja

Mika Hagjicaino
Kirjasto